

LICITAȚIE
PENTRU
DRUMUL EXPRES
BRĂILA-GALAȚI

CONTRACT. Aprobat de Guvern în septembrie 2008, acum 11 ani, drumul expres Brăila-Galați a fost scos la licitație joi, 3 octombrie 2019. » **pag. 03**

CENTURA MARE
A GALAȚIULUI,
APROBATĂ
DE GUVERN

HOTĂRÂRE. „Hotărâre pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții «Varianta de ocolire Galați», județul Galați, este titlul actului normativ aprobat miercuri în ședința de Guvern. » **pag. 05**

COTIDIAN INDEPENDENT / GALAȚI, ROMÂNIA / ANUL XXX, NR. 9131 / 20 PAGINI / 20 PAGINI SUPLIMENT TV GRATUIT / 2 LEI

RĂZBOIUL RECLAMAȚIILOR ÎNTR-O PRIMĂRIE DIN JUDEȚUL GALAȚI » **EVENIMENT/07**

Primar amendat pentru hărțuirea unei asistente

Stare conflictuală între primarul din comuna Drăgănești și o asistentă medicală comunitară, angajată a unității administrativ-teritoriale. Femeia susține că a fost discriminată în repetate rânduri de edil și obligată să facă munci care nu sunt trecute în fișa postului, pentru a fi forțată să își dea demisia. Edilul susține că angajata nu este eficientă și a atacat în instanță o amendă de 5.000 de lei primită deja de la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. ● **Mariana Constandache**

04 top „Viata libera” - premiu special
la Gala IMM-urilor gălățene

meteo

14°
Ploaie

valuta BNR

€4,74
\$4,33

Cursul de schimb valutar
la data de 3.10.2019

Jandarm gălățean, acuzat de pedofilie

MARIANA CONSTANDACHE
mariana@viata-libera.ro

Un nou scandal care îl are în centru pe un angajat al Ministerului Afacerilor Interne a izbucnit la Galați, unde un jandarm a intrat în atenția procurorilor militari, fiind suspectat de comiterea infracțiunii de act sexual cu

un minor. Bărbatul, în vârstă de 41 de ani, angajat al Jandarmeriei Galați din 2003 ca subofițer în structurile de pază, a demisionat joi, 3 octombrie 2019, după ce anchetatorii au lansat în privința lui acuzațiile că ar fi fost implicat în relații sexuale cu minori pe care îi racola pe internet. » **pag. 05**

weekend magazin
www.viata-libera.ro
GRATUIT
cu „Viata libera”
PROGRAMUL TV
al săptămânii viitoare

08 actual
Deputatul Bacalbașa,
amendat pentru
discurs de ură

09 timp liber
Premieră absolută
la Teatrul
din Buzunar

10 cultură
Dacii și goții...
gălățeni au atacat
din nou Roma!

Toc

DĂNUȚ LUNGU
danut@viata-libera.ro

❶ Zic oamenii infinit mai informați decât subsemnatul că Guvernul Dăncilă e deja istorie, că joia viitoare (nu sâmbătă, cum dorea veninosul de Iordache) va trece moțiunea de cenzură și că – acum, atenție sporită! – la butoane va ajunge un necunoscut, întru chiparea fecioriei politice. Ponta. Dar nu singur, ci alături de actuali și foști camarazi din PSD. Jocurile vor fi tot mai dure pe final de an, blatul Klaus-Veorica nu se va mai putea ține, iar schiorul de la Cotroceni cred că va uita și de clăpări – nu mai este atât de sigur de un nou mandat de turist în fruntea țării.

❷ Parcă-l văd pe Barna sau pe Paleologu anunțând că în

sinaxar

4.10.2019

❶ Sf. Sfințit Mucenic Ierotei,
Episcopul Atenei

maxime

Găsește curajul
de a fi tu însuți,
chiar dacă încă
nu știi cine ești!

PAULO COELHO

❶ Echipa de serviciu
Responsabil ediție: Anca Spănu;
Corectura: Ramona Cotârleț,
Andra Frățiman

editorial

viața liberă

Când infractorii poartă haina statului

TEODORA MIRON
teodora@viata-libera.ro

Un nou scandal cutremură Ministerul Afacerilor Interne (MAI). Un jandarm gălățean, acum demisionar, cu 16 ani vechime în sistem, este cercetat de procurorii militari pentru că a încercat să întrețină relații sexuale cu un copil de 15 ani. Din fericire, totul a fost dat în vileag înainte ca bărbatul, om în toată firea, să ajungă efectiv la relații sexuale cu minorul pe care l-a „agățat” pe rețelele sociale.

Jandarmul și-a dat demisia din sistem și, de ieri, nu mai poate îmbrăca haina statului, cea care ar trebui să ne ofere

încredere și siguranță. Jandarmul gălățean nu este singurul care face sistemul de râs. Un alt coleg, de la Suceava, este acuzat că, alături de iubita lui, se ocupa de trafic de minore. Mai exact, jandarmul, care și-a dat demisia, a scos bani după ce a obligat două fete de 15 ani să se prostitueze.

Demisiile lor însă nu ajută prea mult, așa că instituția pe care au reprezentat-o până acum mai pierde un pic din încrederea populației, încredere care oricum era zdruncinată după evenimentele din 10 august 2018.

Nu doar imaginea Jandarmeriei are însă de suferit în ultima perioadă. În urmă cu doar două zile, doi viitori polițiști au fost prinși cu droguri chiar în

Școala de Poliție de la Câmpina. Și aici s-a lăsat cu plecări, cei doi indivizi, care urmau să facă parte din sistem peste doar o lună, retrăgându-se de la cursuri.

Imaginea poliției a avut de suferit de mai multe ori în ultima perioadă. Astfel, MAI a primit bile negre după cazul jurnalistei șantajate de angajații Academiei de Poliție, adică de cei care formau viitori polițiști, dar și după cazul Caracal. Acestea sunt doar câteva dintre multele exemple de oameni în uniformă care se dovedesc a fi, de fapt, infractori.

Din păcate, aceste persoane reprezintă un sistem în care oamenii de rând își pun cea mai mare încredere atunci când sunt

în pericol. După fiecare caz în parte, acest sistem mai pierde un pic din înălțimea pe scara de valori, iar cei care rămân să lucreze în el trag ponoasele și, de multe ori, nu mai au curajul să ridice ochii din pământ atunci când cetățenii li se adresează. Iar mulți dintre ei nu merită această rușine, pentru că își fac meseria ca la carte și pun suflet atunci când este nevoie de ei în teren. Poate că ar trebui schimbat câte ceva la modul de admitere în sistem, poate că evaluările psihologice nu ar trebui să le testeze doar capacitatea de a face față slujbei, ci și echilibrul psihologic emoțional. Soluțiile, din păcate, nu sunt în afara sistemului, ci chiar în el. ●

Teodora Miron

pe repede
înapoi

Veorica, aproape de șomaj

ION ZIMBRU

nec plus ultra

ÎNFRÂNGERE ȘI IERTARE

(către Ioanid Romanescu
și Gelu Șipote, în Ziuă Aniversară!!!)

turul doi nu-l vor vota pe Mircea Diaconu. Ah, nu voiam să scriu asta, e spoiler, mă vor certa cinefilii înveterați.

❶ Între timp, coafata neconflictuală de la Palatul Victoria nici nu visează că va rămâne fără serviciu de săptămâna viitoare. Cât mai are vreme, mai promite niște firimituri... Altfel, e nevoită să meargă până la capăt, va intra în campanie, va prinde locul al patrulea, ca Gloria Bistrița când mergea în Cupa Intertoto, apoi va fi poftită în afara partidului de ginerele lui Ilie Sârbu. Nu mai știu cum i se zice...

❷ Ah, dar despre moțiune a vorbit și Tăriceanu, de ca și cum el n-a trecut pe la măcelărie. Dacă le-o purta astora ghinion?

❸ Directorul unui liceu din Timișoara, filmat în timp ce

gonea cu extingtorul elevii care fumau, afirmă că a primit felicitări inclusiv de la părinți pentru gestul său, întrucât problema fumatului este majoră. Nu înțeleg de ce n-a încercat cu sabia sau cu pistolul, ar fi încasat aplauze și de la Unitatea de Primiri Urgențe.

❶ Organizația Mondială a Sănătății anunță: consumul de alcool a scăzut în Rusia cu peste 40 la sută în perioada 2003-2016. Și totuși, Vladimir este tot la putere, așadar ceva e încă putred mai la est de Danemarca. Sau poate că durează nepermis de mult ștarea de mahnireală.

❷ Cu alte cuvinte, nici românii nu pot spune că au lăsat băutura deoparte după Revoluția din Decembrie. Iliescu a zăcut zece ani ca moț al republicii, iar unii l-ar vota și duminica următoare.

DIN COLECȚIA
„CELE MAI FRUMOASE POEZII
RĂMASE TABLOU”

NU CER IERTARE, MĂ DECLAR ÎNFRÂNT

[...abia acum cred că era mai bine
să fi păstrat un glonte pentru mine
căci nu se știe unde, cum și când
va trebui să încetez, cu el,
mărsăluirea mea spre sărbătoare:
locul râvnit de toți, de fiecare
soldat umplut de glorie-n măcel,
umplut de lauri, declarat erou
chiar dacă multe vieți, nenumărate,
a întrerupt prin față și prin spate,
pe lângă testamentul vechi și nou,
cum a făcut cel mare și (cel) sfânt,
dar nu a dat la nimeni socoteală
pentru păcat, furie și scofală...]

NU CER IERTARE, MĂ DECLAR ÎNFRÂNT

divina
tragedia

Prolegomene la o Absență Fatală (III)

ION ZIMBRU
redactie@viata-libera.ro

Așadar, iubire nu mai este, Mere nu mai sunt și nici Veșnicia nu mai ține așa de mult! De fapt, o minte mai ascuțită poate observa că și Veșnicia s-a terminat! În locul Eternității, aceeași minte vede triumful bezmetic al Vremelniceii, izbânda șocantă a Efemerității! Și nimeni nu vrea, nu știe, nu poate ori nu are poftă/chef să mai urmeze rugămintea și strigătul și porunca și îndemnul aceluia Atunci: „hai la mere... (lumea se ferește)... gratis, pe gustate... hai la mere! crengile se rup de-

atâtea mere!... lumea are alte puncte de vedere!// iată, mama (cu pestelca plină) stă încet, la poartă și așteaptă./ poate vine pofta să scurteze drumul de la vorbă până la faptă!// iată, vine tata din grădină, numai mere poartă-n buzunare,/ șade lângă mama și îndeamnă: hai la mere tămăduitoare!// lumea se ferește cu sfială! și cu spaimă lumea se ferește!.../ trece lumea...nu vrea să audă...nu pricepe că-i dumezeiește!// trece timpul surd...se rupe mărul de atâtea dulce-grea povară,/ cade pe lungimea unui șarpe lămurit că trebuie să moară!.../ dacă astfel este cum-se-cade...ce cădere, doamne, ce cădere!// strig prin lumea asta fără lume: hai la

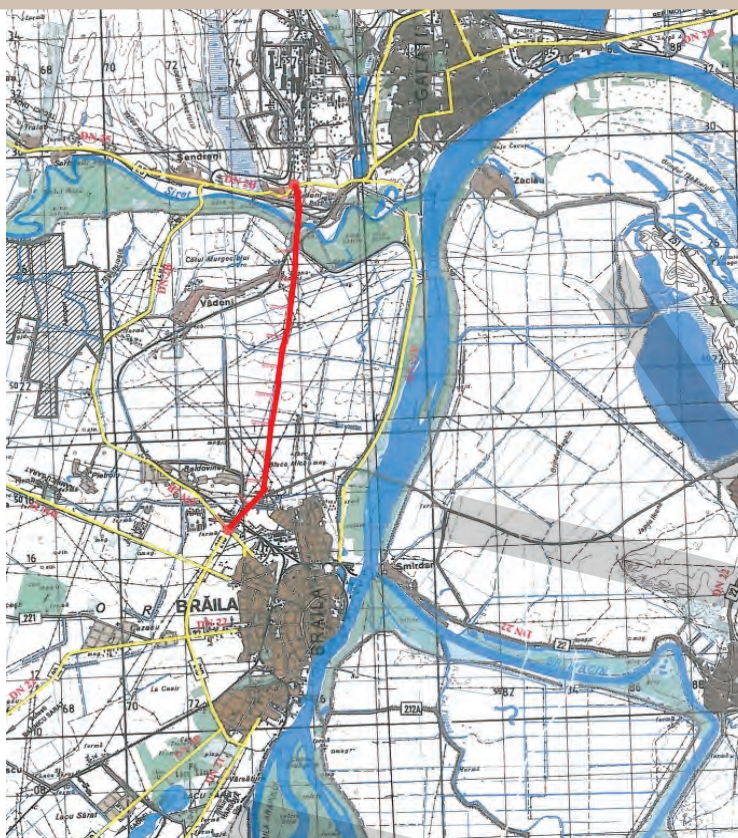
mere gratis, hai la mere!//... Prin urmare, cum să mai reziste Veșnicia? Și cum să mai dureze Visul? Odată cu plecarea Mamei...(a mea, a ta, a lui)... nici o Eternitate nu mai suportă vrun Trecut, vrun Present, vrun Viitor! Adică: „văd că vin sau cred că vin/ înspre veci și-nspre amin!// văd că toate vin pe rază/ și încet-încet s-așează/ mai încolo, mai încoace,/ drept în liniște și-n pace,/ în descântec des și bine,/ numai mama nu mai vine!// văd că sunt sau cred că sunt (în eternul meu mărunț)/ cel mai mare și mai mare.../ gândul meu habar nu are/ cum că totu-i fals și glumă/ într-un bulgăre de humă,/ cum a zis Ion pe-o Creangă/ de creș,

de treacă-meargă!// văd că stau sau cred că stau/ învelit în Ag și-n Au!.../ nici n-aștept și nici nu-mi pasă/ dacă e ori nu-i frumoasă/ ceastă viață, ceastă moarte.../ cest aproape, cest departe.../ dacă-s toți și dacă-s toate:/ velerim!... Singurătate!// văd sau nu, nu cred că nu-s/ printre răsărit și-apus!// văd ce nu-i, nu văd ce este/ drept poveste din poveste,/ drept cea-a fost și se întoarce/ printre vii și printre Parce,/ printre mult, puțin și bine!.../ numai Mama nu mai vine!//

(Publicitate: „Veșnicia e un fel de mândrie a muritorilor, o formă pretențioasă, prin care își mulțumesc un gust trecător de nonviață!” – Emil Cioran)...Nu? ●

LA 11 ANI DE LA APROBAREA INVESTIȚIEI DE CĂTRE GUVERN ● **CONTRACT**

Licitație pentru construirea drumului expres Brăila-Galați

ANCA MELINTE
ancam@viata-libera.ro

Aprobat de Guvern în septembrie 2008, acum 11 ani, drumul expres Brăila-Galați a fost scos la licitație joi, 3 octombrie 2019. Până pe 10 decembrie, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere așteaptă ofertele pentru proiectarea și execuția lucrărilor.

Nu mai puțin de 631.071.812 lei cu TVA, adică peste 133 de milioane de euro este valoarea totală estimată a contractului pentru proiectarea și construirea drumului expres Brăila-Galați, iar criteriul de atribuire este „cel mai bun raport calitate-preț”. Conform datelor din Sistemul Electronic de Achiziții Publice, investiția va fi finanțată din fonduri europene, prin Programul Operațional Infrastructură Mare.

Cum au trecut anii!

În documentația licitației se arată că „obiectivul «drum expres Brăila-Galați» este parte in-

tegrantă în cadrul obiectivului «Drum Expres Focșani-Brăila-Galați-Giurgiu-lești», prevăzut în Master Planul General de Transport al României”. Studiul de fezabilitate pentru drumul expres Brăila-Galați a fost finalizat și avizat în 2008, iar documentația și indicatorii tehnico-economici au fost aprobați prin Hotărârea Guvernului nr. 1145 din 18 septembrie 2008. Devizul general a fost actualizat și avizat în 2018.

De ce ne trebuie

„Drumul expres va funcționa ca o legătură Sud-Nord, facilitând traficul dintre cele două orașe. Prin realizarea investiției se va obține crearea unei variante alternative viabile pentru traficul greu de pe DN22B și se asigură o conexiune cu obiectivul «Pod suspendat pentru Dunăre din zona Brăila», se precizează în documentele licitației.

Autoritățile sunt convinse că șoseaua, în lungime de aproximativ 11 km, va îmbunătăți condițiile de trafic și va reduce timpii de parcurs.

Suprapunere

„În cadrul studiului de fezabilitate, traseul drumului, începând de la km 0+000 până la km 1+200, se suprapune cu obiectivul de investiții «Pod suspendat peste Dunăre în zona Brăila». Lucrările proiectate pe tronsonul comun vor fi excluse din proiectul drum expres.

Autoritatea contractantă permite modificarea locală a traseului drumului expres în vederea racordării acestuia în girajia amenajată în cadrul proiectului «Pod suspendat peste Dunăre în zona Brăila», de la km 1+180”, se precizează în hârtii.

Traseul, în plan

„La km 1+617 a fost proiectat un pod peste canalul de irigații, în continuare traseul având o orientare spre nord. Pentru asigurarea traversării canalului de irigații existent, la km 6+616 s-a proiectat un pod cu lungimea totală de 33,30 m care realizează continuitatea traseului. De la km 10+010 până la km 11+730 a fost proiectat un viaduct care traversează digul de apărare al râului Siret, calea ferată Brăila-Galați, râul Siret și firele de cale ferată din apropierea triajului situat în partea de sud a localității Movileni”, explică autoritățile.

„Joncțiunea cu DN 2B se face printr-o intersecție giratorie proiectată la est de localitatea Movileni și păstrează posibilitatea continuării traseului drumului expres pe partea de vest a Combinatului Siderurgic Galați. DN 2B va fi reabilitat și lărgit la patru benzi de circulație pe un sector de 0,43 km”, scrie în documentație. Durata de realizare a drumului expres este de 34 luni, din care 10 luni pentru proiectare și 24 pentru execuția lucrărilor. ●

Reținut pentru tâlhărie la drumul mare

MARIANA CONSTANDACHE
mariana@viata-libera.ro

Un bărbat de 34 de ani din Grivița a fost reținut după ce a atacat ziua în amiaza mare un tânăr pe care l-a bătut pentru a-i fura banii. Incidentul s-a petrecut pe o stradă din comună, victima, un

tânăr de 23 de ani, fiind lovită cu pumnii de agresorul care i-a sustras ulterior, din buzunar, 280 de lei.

Polițiștii l-au reținut, câteva ore mai târziu pe suspectul ce urmează să fie prezentat instanței cu propunere de arestare preventivă. ●

CREDITE FĂRĂ GARANȚII

în maxim 24 de ore

Exemplu reprezentativ

Pentru un credit fără garanții în valoare de 1.000 lei pe 3 luni cu o dobândă fixă de 49% pe an, calculată la sold, cu plata lunară a dobânzii și rambursare credit la scadență, comision lunar de administrare credit 9 lei, DAE 79,24%, valoarea totală plătită la finalul creditului este de 1.150 lei.

KROM INVEST
INSTITUȚIE FINANCIARĂ NEBANCARĂ
Alături de dumneavoastră din 2006

Informații suplimentare:
0236 318 827
0756 079 930
Sucursala Galați:
Str. Siderugiștilor, bl. SD9D - parter

PUBLICITATE

Unde sunt amplasate radarele

TRAFIC. Astăzi, 4 octombrie, radarele Poliției Rutiere vor fi amplasate, în municipiul Galați, pe străzile Stadionului, Cloșca și Calea Smârdan. Șoferii care au drum în județ vor fi monitorizați pe DN25, în dreptul localităților Independența

și Liești, pe DN24D la Bălăbănești, iar pe DN26 în localitățile Sivița și Slobozia Oancea. Pe DE581, o autospecială cu radar va fi amplasată pe raza localității Berheci, iar pe DJ251, la Cuza Vodă și Cudalbi. ● **M. Constandache**

ACCIDENT CU CĂRUȚA, PE DRUMUL EUROPEAN

NEATENȚIE. Un căruțaș aflat sub influența băuturilor alcoolice a reușit să provoace un accident rutier pe o șosea unde atelajele nu au voie să circule. Vehiculul condus de acesta, un tânăr de 20 de ani, se deplasa pe DE 581, la Munteni și, la un moment dat, a tăiat calea unui autoturism condus regulamentar de un bărbat de 45 de ani. Din cauză că atelajul a apărut brusc pe carosabil și se deplasa sinuos, șoferul nu a putut evita impactul, care a dus la rănirea căruțașului și a unui adolescent de 15 ani, aflat în atelaj. Polițiștii au stabilit că tânărul de 20 de ani avea o alcoolemie de 0,33 la mie în aerul expirat și îl cercetează acum pentru vătămare corporală din culpă. ● **M. Constandache**

Viata libera
vl online

UN PRELUNGITOR
DEFECT
LE-A DISTRUS
TOATĂ CASA

INCENDIU. Pompierii gălățeni au fost solicitați să intervină la un incendiu izbucnit la un imobil de pe strada Română. Imediat după apelul la 112, la fața locului au fost direcționate două autospeciale de stingere cu apă și spumă și un echipaj SMURD. „Echipajele de pompieri au intervenit de urgență și au lichidat incendiul care se manifesta cu violență într-o cameră a imobilului, cu degajări masive de fum în toată incinta. A ars mobilierul din camera afectată și a fost degradată, din cauza căldurii și fumului, toată gospodăria”, ne-a explicat Dan Ionașu, purtătorul de cuvânt al ISU Galați. Echipajul medical a acordat primul ajutor unei femei care suferise un atac de panică. Ulterior, femeia a fost transportată la spital pentru un consult de specialitate. „Cauza incendiului a fost stabilită ca provenind de la un scurtcircuit la un prelungitor electric defect, neizolat corespunzător”, a conchis purtătorul de cuvânt al ISU.

● T.M.

Viața liberă
Vl online

TOPUL NAȚIONAL AL FIRMELOR PRIVATE DIN ROMÂNIA, EDIȚIA LOCALĂ ● CNIPMMR

Care sunt cele mai
profitabile companii
gălățene

foto Bogdan Codrescu

OVIDIU AMĂLINEI
ovidiu@viata-libera.ro

Companiile gălățene care în ultimul an au obținut cele mai bune rezultate în afaceri au fost premiate ieri, 3 octombrie, în cadrul ediției locale a Topului Național al Firmelor Private din România. Evenimentul, desfășurat la Teatrul „Fani Tardini”, a fost organizat de Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR). Calitatea de amfitrion al manifestării a revenit președintelui Patronatului IMM-urilor Galați, Marian Filimon, dar alături de el au fost și alți reprezentanți de seamă ai patronatelor, inclusiv președintele CNIPMMR, Florin Jianu, și Liviu Rogojinaru, secretar general al CNIPMMR și vicepreședinte al Comitetului Economic și Social (CES). Desigur, la această sărbătoare a mediului economic au fost prezenți reprezentanții mediului de afaceri, ai autorităților publice locale și județene, ai unor instituții financiar-bancare, ai mediului academic.

Topul firmelor gălățene din acest an are câteva surprize interesante, reflectând dinamica mediului de afaceri local, iar prima dintre ele este chiar la vârful marilor întreprinderi. Mai exact,

este vorba de revenirea în Top, după zece ani de absență, a Combinatului Siderurgic, actualul Liberty Galați, preluat de Liberty House Group în cadrul tranzacției încheiate cu ArcelorMittal. Mai mult, combinatul revine în forță pe prima poziție a marilor întreprinderi, anul trecut reușind să obțină, cu un număr mediu de 5.183 de salariați și o cifră de afaceri de peste 5,1 miliarde de lei, un profit brut de 189,8 milioane de lei. Pe locul următor s-a plasat tot o întreprindere specializată în prelucrarea produselor metalurgice, Mairon Galați SA. Cu un număr mediu de 397 de salariați, compania a atins o cifră de afaceri de 1,28 miliarde de lei și un profit brut de 42,96 milioane de lei. Industria navală, prin Șantierul Damen Galați, s-a clasat pe locul trei, reușind, cu un număr mediu de 2.482 de salariați, să ajungă la o cifră de afaceri de 481,3 milioane de lei și un profit brut de 40,42 milioane de lei.

În partea superioară la „categoria grea” a mediului de afaceri gălățean s-au mai clasat, ca valoare a profitului brut, Arabesque SRL (39,43 milioane de lei), Phoenix Slag Services SRL (27,87 milioane de lei), Criomec SA (15,45 milioane de lei), Arcada Company (8,24 milioane de lei), Staer Internațional SA (7,87 milioane de lei), Myosotis SRL (6,79 milioane de lei) și Apă Canal SA (6,26 milioane de lei).

Mici și mijlocii, dar profitul mare

La categoria întreprinderilor mijlocii, trebuie salută performanța INTFOR SA, firmă ce este pe calea cea bună în depășirea dificultăților economice cu care s-a confruntat la un moment dat. Compania, specializată pe producția de produse din oțel, a înregistrat anul trecut un profit brut de 47,05 milioane de lei! Pe locul următor, tot din zona siderurgiei, se clasează ArcelorMittal Tubular Products Galați, cu un profit brut de 13,09 milioane de lei. Neidan SRL, având ca domeniu principal de activitate jocurile de noroc și pariurile, dar care și-a diversificat afacerile și în zona comercială, s-a clasat pe locul trei, cu un profit brut de 11,07 milioane de lei. La categoria întreprinderi mici sunt firme care au reușit să obțină un profit mare. Primii trei în clasament sunt, în topul de anul acesta, Iulicris Recycling SRL (profit brut – 4,13 milioane de lei), Valro Trade SRL (7,34 milioane de lei) și Next Energy Partners SRL (5,51 milioane de lei). La categoria microîntreprinderi, primele locuri au revenit Lukamet Staal BV SRL (profit brut – 4,13 milioane de lei), Rory SRL (3,45 milioane de lei) și PM Primhouse Steel SRL (3,19 milioane de lei).

Premiu special pentru „Viața liberă”

Ca în fiecare an, în cadrul Topului firmelor gălățene au fost

acordate o serie de Premii Speciale, pentru rezultate sau contribuții deosebite într-un domeniu de activitate. Unul dintre aceste premii, „Pentru contribuția la dezvoltarea mediului de afaceri”, a revenit ziarului „Viața liberă”. Iată care au fost și celelalte Premii Speciale: „Crearea unui număr mare de locuri de muncă în plan local” – Grande Gloria Production SRL; „Dinamica deosebită a dezvoltării” – Arabesque SRL și Criomec SA; „Pentru managementul performant al firmei” – Butan Grup SRL; „Femei manager cu rezultate deosebite” – Iulia Popa, manager Keros Design; „Promovarea activităților de cercetare și inovare” – Ionuț Melinte, Laboratorium SRL; „Pentru calitatea produselor și serviciilor destinate mediului de afaceri” – Groupama Asigurări SA; „Pentru activități de export” – Prutul SA; „Implicarea în realizarea unui volum mare de investiții” – Arcada Company SA; „Rezultate deosebite în domeniul agroalimentar” – Alvino SRL; „Susținerea activității Patronatului IMM-urilor Galați” – Generali România Asigurare Reasigurare SA; „Excelență în parteneriat” – Banca Transilvania, Sucursala Galați. Nu ne rămâne decât să sperăm că, prin rezultatele lor, cât mai multe companii gălățene se vor regăsi la vârf și în ediția națională a Topului Firmelor, ce va fi organizată la București. ●

Profesorii
olimpicilor,
sărbătoriți
astăzi

FESTIVITATE. Pentru că Ziua Internațională a Educației va fi sâmbătă, pe 5 octombrie, Inspectoratul Școlar Județean îi va omagia pe profesori, vineri, 4 octombrie, de la ora 11,00 în Amfiteatrul de la Colegiul Național „Vasile Alecsandri”. Cadrele didactice care au pregătit elevii cu performanțe la olimpiadele naționale vor primi flori și diplome de excelență, dar și daruri simbolice din partea sindicatelor.

● R.A.P.

INDICATORII TEHNICO-ECONOMICI AI INVESTIȚIEI ● **HOTĂRÂRE**

Centura mare a Galațiului, aprobată de Guvern

ANCA MELINTE
ancam@viata-libera.ro

„Hotărâre pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții «Varianta de ocolire Galați», județul Galați, este titlul actului normativ aprobat miercuri, 2 octombrie 2019, în ședința de Guvern. Chiar dacă în informația de presă privind proiectele de acte normative adoptate sau de care Executivul a luat act în cadrul ședinței acest document se află la punctul 13, sperăm că nu va fi unul cu ghinion.

Așa cum ați putut citi deja în ziarul „Viața liberă”, la finele lunii august Ministerul Transporturilor a lansat în dezbatere publică Proiectul de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului

de investiții „Varianta de ocolire Galați” (Drumul Mare de Centură - n.r.), cu o lungime de 33,6 km, care ar urma să lege Giurgiuleștiul de localitățile Vânători și Traian. Conform documentației prezentate, investiția ar urma să fie de peste 1,22 miliarde de lei și să se deruleze pe o perioadă de trei ani și jumătate.

Vestea bună este că documentul a fost adoptat, fapt confirmat nu numai de informarea publicată pe site-ul Guvernului României, ci și de postarea făcută pe pagina sa de Facebook de secretarul de stat în Ministerul Transporturilor, gălățeanul Marius Humelnicu. „Normalitate! Astăzi am participat la

ședința de Guvern unde s-au aprobat indicatorii tehnico-economici pentru Varianta de Ocolire a municipiului Galați, proiect vital pentru dezvoltarea județului prin realizarea conectivității cu podul peste Dunăre, precum și cu infrastructura rutieră din zonă. Cu o valoare estimată la 1.070.471.630 lei, anunțul investiției urmează a fi publicat pe SICAP pentru licitație publică”, afirmă Marius Humelnicu, fostul city manager al Galațiului.

„Finanțarea obiectivului de investiții se realizează din fonduri externe nerambursabile și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, precum și din alte surse legal constituite, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii”, se precizează în Anexa tehnică a actului normativ. ●

anchetă

Jandarm gălățean, acuzat de pedofilie

MARIANA CONSTANDACHE
mariana@viata-libera.ro

Un nou scandal care îl are în centru pe un angajat al Ministerului Afacerilor Interne a izbucnit la Galați, unde un jandarm a intrat în atenția procurorilor militari, fiind suspectat de comiterea infracțiunii de act sexual cu un minor. Bărbatul, în vârstă de 41 de ani, angajat al Jandarmeriei Galați din 2003 ca subofițer în structurile de pază, a demisionat ieri, 3 octombrie 2019, după ce anchetatorii au lansat în privința

lui acuzațiile că ar fi fost implicat în relații sexuale cu minori pe care îi racola pe internet. Mai exact, potrivit unor surse din cadrul anchetei, probele care au dus la această concluzie au fost găsite în telefonul militarului sub forma unor dialoguri pe care acesta le-a avut cu un minor de 15 ani. Conținutul mesajelor avea conotații sexuale, care conduceau spre ipoteza întreținerii de raporturi sexuale. Dosarul jandarmului, care, prin demisie, nu mai are calitate de angajat al Jandarmeriei Galați, se află în cer-

cetare la Parchetul de pe lângă Tribunalul Militar Iași. Bărbatul nu este căsătorit și nu are copii, iar evaluările psihologice, care vizează strict gradul de adaptabilitate a persoanei de a face față cerințelor specifice postului, le-a promovat cu brio. Provenit dintr-un centru de plasament, fostul militar avea studii superioare.

Jandarmeria reacționează

Cazul fostului subofițer acuzat de aceste fapte reprobabile a stârnit indignare în rândul

Jandarmeriei Galați, care a condamnat public astfel de situații. „Jandarmeria Galați sprijină în totalitate organele de cercetare penală prin punerea la dispoziție a tuturor informațiilor care ne vor fi solicitate. Instituția noastră nu tolerează abateri care să lezeze onoarea și demnitatea militară. Persoana în cauză, cât a avut calitatea de cadru activ al unității noastre, nu a avut abateri sau probleme disciplinare”, a subliniat slt. Cătălin Bădin, purtătorul de cuvânt al Jandarmeriei Galați. ●

ȘOFER FĂRĂ PERMIS, CU ALCOOLEMIE RECORD

TRAFIC. Un gălățean de 36 de ani a intrat în analele recordmenilor la capitolul alcoolemie după ce s-a urcat la volan într-o stare de ebrietate vecină cu coma. Mașina condusă de acesta a fost trasă pe dreapta pe strada Ștefan cel Mare din Galați, la o oră matinală, poliștii

având surpriza să constate că cel de la volan avea o alcoolemie în aerul expirat de 1,54 la mie. Șoferul a fost dus la spital, unde analiza probelor de sânge a certificat un nou record în materie: 4,08 la mie alcool pur. Beția extrem de avansată nu a fost singura circumstanță care i-a atras gălățeanului un dosar penal care l-ar putea costa până la cinci ani de libertate. Verificările în baza de date au arătat că acesta avea permisul suspendat pentru o abatere anterioară, motiv pentru care face obiectul unei anchete pentru conducerea vehicului fără drept. El a fost reținut și va fi prezentat procurorilor cu propunere de arestare preventivă pentru următoarele 30 de zile.

● **M. Constandache**

4,3318

franc elvețian

4,7483

euro

4,3361

dolar

209,2552

gram aur

**din sportul
gălățean****Ultimele
concursuri
de la
Bascov**

KAIAC-CANOE. Lacul Budeasa (Bascov, Argeș) găzduiește, începând de astăzi, ultimele două concursuri oficiale de kaiac-canoe ale anului. Este vorba despre „Cupa României” (probe de 100, 200 și 500 metri) și Campionatul Național de maraton (7, 10 și 14 km). Antrenorii Adrian și Adina Maței de la CS Școlar Galați vor prezenta un lot din care nu vor lipsi Dragoș Voinea, Andrei Gorneac, Dragoș Pălimaru, Cosmin Moțoc, Andrei Dublea, Ana și Roxana Chiroșcă, Andra și Teodora Maței, Raluca Ursachi, Valentin Dublea, Daniel Tăbăcaru, Andrei și Dragoș Zimblischi.

HALTERE. Apropiatele Campionate Europene de haltere pentru tineret (sub 23 de ani) de la București prilejuiesc componenților lotului olimpic de juniori o scurtă vacanță. Totuși va fi una activă, atât timp cât gălățeanul Petrică Bălăuță (CSM Dunărea Galați) petrece această vacanță în sala de antrenament. „Va merge sigur la etapa finală a Campionatului Național de seniori, ce va avea loc în noiembrie, la Bascov. În privința altor sportivi, nu ne-am hotărât încă”, a declarat Marin Otinceanu, care împreună cu Mihai Nicolae îi antrenează pe sportivii Clubului Dunărea. ●

● Grupaj realizat de
Gh. Arsenie, M. Petrescu

**Contra
îl convoacă
pe Mitriță**START ÎN DIVIZIA A1 FEMININĂ ● **VOLEI**

foto CSU Belor

CSU Belor debutează cu un duel contra campioanei

GHEORGHE ARSENIE
gheorghe@viata-libera.ro

Cele mai bune 11 echipe din țară încep astăzi bătălia pentru puncte din primul eșalon. Deschiderea va fi făcută de partida Dinamo - Rapid (ora 14.00, TVR 3), iar mâine intră în focul competițional și echipa gălățeană CSU Belor, schimbată substanțial față de ediția anterioară.

Inițial, la startul Diviziei A1 feminine urmau să fie 12 echipe, dar mai întâi s-a retras CSM București, iar federația de profil a decis să o înlocuiască cu formația CSO Voluntari, care are o situație financiară stabilă și oricum avea ca obiectiv promovarea în primul eșalon. Apoi, s-a retras și CSM Tg. Mureș, astfel că au rămas 11 competitive, iar în fiecare etapă una va sta.

CSU Belor Galați va susține primul meci pe teren propriu, sâmbătă de la ora 18.00, în Sala

„Dunărea”. Este o partidă de mare atracție, în care potențialul formației gălățene în noua formulă a lotului și a staffului tehnic va fi testat în compania unei adversare cu pretenții maxime și în acest sezon, Volei Alba Blaj - deținătoarea titlului de campioană.

În această vară, prima mutare a celor din conducerea clubului a fost instalarea unui nou staff tehnic, format din Bogdan Paul - antrenor principal, Florin Vasile Bosi și Nelu Ivanov - secunzi. Apoi, a urmat o activitate foarte intensă pe piața transferurilor. Au fost prelungite contractele în cazul a doar două jucătoare din sezonul trecut, Anamaria Berdila și Violeta Stan, în paralel fiind aduse nu mai puțin de 11 voleibaliste: Maria Corral Bouza, Andreea Ispas, Daniela Lupescu, Laura Simoniia, Ana Marisa Radu, Ivana Radonjici, Borislava Saykova, Adina Maria Roșca, Sorina Miclăuș, Ganna Magerova și cea mai recentă achiziție,

„centrul” brazilian Talita Jose Do Nascimento.

În acest context, antrenorii au de lucru la omogenizare, la încheierea relațiilor de joc. „Avem o echipă nouă, am adus 11 jucătoare, brazilianca ni s-a alăturat abia la începutul săptămânii, trebuie să avem răbdare, pentru că mai este de lucru la încheierea relațiilor de joc. Avem un lot cu jucătoare de calitate și sunt încrezător că vom reuși o poziționare în prima jumătate a clasamentului. Începem cu cel mai dificil joc posibil, în compania campioanei, dar poate că e mai bine să avem din prima etapă un adversar de elită. Vom încerca să oferim publicului un volei modern, de calitate”, a declarat antrenorul principal Bogdan Paul.

Obiectivul sezonului, de la locul 7 în sus

Mihai Pantea, directorul clubului, a spus că obiectivul este cel puțin clasarea pe locul 7. „Cu sprijinul principalului nostru spon-

sor, Florin Radu, prin compania Belor, am realizat o serie reușită de transferuri, cu care dorim și o clasare corespunzătoare, în zona locurilor 5-7”, a spus conducătorul clubului gălățean.

Pregătirile acestui sezon au fost începute în 6 august, printr-un cantonament la Cheile Grădiștei, unde au participat opt jucătoare. Apoi, au fost șapte meciuri amicale: 3-2 cu CS Medgidia, 3-1 cu echipa bulgară Beroe Stara Zagora și 3-1 cu Rapid într-un turneu ce a avut loc la Medgidia, iar ulterior 4-0, 4-1 și 3-1 cu Rapid și 2-3 la Pitești, cu FC Argeș.

După partida cu Alba Blaj din prima etapă, programul pentru CSU Belor Galați va fi: cu FC Argeș Pitești - deplasare, CS Medgidia - acasă, „U” NTT Data Cluj - deplasare, Rapid București - acasă, CSO Voluntari - deplasare, Dinamo - acasă, Știința Bacău - deplasare, CSM Târgoviște - acasă, CSM Lugoj - deplasare, și liber în ultima etapă. ●

FOTBAL. Selecționerul Cosmin Contra a spus că sunt mari șanse ca Mitriță să revină la echipa națională pentru dubla României cu Insulele Feroe și Norvegia, meciuri care vor avea loc în 12 și 15 octombrie 2019. „Sunt șanse mari, este un jucător care poate să fie apt

100% din toate punctele de vedere la al doilea meci, cu Norvegia. Acum are timp să se adapteze la diferența de fus orar”, a spus Contra. Mitriță, în vârstă de 24 de ani, a fost transferat în februarie în SUA, la New York City, pentru care a marcat 13 goluri. ● **M. Căpățînă**

► Liviu Condache, primarul comunei Drăgănești foto arhiva VL

► Maria Cîra, asistentă medicală

RĂZBOIUL RECLAMAȚIILOR ÎNTR-O PRIMĂRIE DIN JUDEȚUL GALAȚI ● **CONFLICT**

Primar amendat pentru hărțuirea unei asistente

MARIANA CONSTANDACHE
mariana@viata-libera.ro

Starea conflictuală între primarul din comuna Drăgănești și o asistentă medicală comunitară, angajată a unității administrativ-teritoriale, durează de ani de zile. Femeia susține că a fost discriminată în repetate rânduri de edil și obligată să facă munci care nu sunt trecute în fișa postului, pentru a fi forțată să își dea demisia. Edilul susține că angajata nu este eficientă și a atacat în instanță o amendă de 5.000 de lei primită deja de la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Parchet, Prefectură, Ministerul Sănătății, Direcția de Sănătate Publică și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării sunt doar câteva dintre instituțiile la care au ajuns, în ultimii șapte ani, sesizări privind o stare conflictuală perpetuă născută la Primăria din comuna gălățeană Drăgănești. Cea care a ales să își caute dreptatea pe această cale este o angajată a Primăriei din 2009, Maria Cîra, o asistentă medicală care are ca atribuții, la modul general, monitorizarea stării de sănătate a oamenilor din comună și gestionarea programelor de sănătate publică la nivel local. Însă, colaborarea dintre asistentă și edilul Liviu Condache, aflat în funcția de primar din 2012, nu a fost nici eficientă, nici amiabilă.

„Săptămânal îmi spune să mă las singură de serviciu, că nu dau randament, că nu îl ajut cu nimic

și nu îl interesează ce trebuie să fac eu pentru oameni, vrea să muncească în Primărie la completat dosare, să fac anchete sociale. Mi-a propus să particip duminică, cu toate că programul meu era de luni până vineri, între orele 8,00 și 16,00, în calitate de asistent medical, la competițiile de fotbal din comună și că nu-l va mai interesa de activitatea mea. Eu i-am comunicat că nu pot face asemenea ilegalități și că trebuie să respect atribuțiile din fișa postului pentru că nu am ce să raportez lunar la DSP Galați. În plus, nu pot face efort fizic pe teren ca să asigur asistență medicală jucătorilor, pentru că sănătatea nu îmi permite, fiind operată de chist hidatic hepatic și nu sunt asistent medical sportiv”, afirmă Maria Cîra. Asistenta susține că, în ciuda acestor situații, a participat la câteva competiții sportive, „mai mult forțată”. Pe fondul situației tensionate de la serviciu, starea de sănătate a femeii s-a înrăutățit din nou. „În 2016 din cauza stresului, am fost nevoită să mă operez din nou, având un abces hepatic de 15 centimetri. De când m-am reîntors la serviciu, face presiuni asupra mea să mă pensionezez dacă sunt bolnavă, pentru a angaja pe cineva sănătos care vrea să muncească, să participe și pe terenul de fotbal. Îmi spune că o să mă facă să plec singură sau va desființa postul printr-o hotărâre de consiliu local și o să rămân pe drumuri”, completează asistenta. Situația conflictuală a fost reclamată de aceasta, în rânduri repetate, la Direcția de Sănătate Publică, Ministerul Sănătății și

chiar la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), mai cu seamă după ce, în vara acestui an, a fost singurul angajat al Primăriei căruia i-au fost refuzate voucherele de vacanță, iar în urma unei dispute verbale cu primarul a leșinat în timpul serviciului, în sediul Primăriei. Controalele făcute de instituțiile sesizate au avut, în mare, aceleași concluzii, și anume „un deficit de comunicare între primar și asistenta comunitară”, și au recomandat remedierea situației și clarificarea atribuțiilor.

Verdict CNCD: „Primarul, vinovat de hărțuire”

La capitolul „Discriminare” însă, edilul a fost prins în ofsaid, forul concluzionând că asistenta Maria Cîra a fost subiectul unei hărțuiri continue din partea șefului ierarhic, motiv pentru care a amendat unitatea administrativ-teritorială Drăgănești, reprezentată de primarul Liviu Condache, cu 5.000 de lei. În motivare, Consiliul a precizat, printre altele, că: „persoana reclamată are calitatea de primar, care a depus jurământ privind respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor; primarul reclamat a comis fapta în exercitarea atribuțiilor de serviciu; angajatul se afla într-o relație extrem de vulnerabilă în relația angajator-angajat; existența mai multor fapte de discriminare care puteau fi și separat amendate, respectiv solicitarea pensionării, solicitarea raportului zilnic de activitate, care îmbracă și forma hărțuirii”. Decizia Consiliului a fost atacată

de primar la secția de Contencios Administrativ a Curții de Apel Galați.

„Nu am crezut că se va ajunge aici”

Contactat telefonic, primarul Liviu Condache recunoaște că între el și asistenta comunitară este o situație dificilă, dar nu consideră că modul în care i-a solicitat să își îndeplinească atribuțiile au îmbrăcat forma unei hărțuiri sau a unui abuz. „Nu își face treaba. Da, i-am cerut raport zilnic de activitate, în condițiile în care postul ei are dublă subordonare și față de DSP și față de Primărie, ca ordinator de credite. Mi-a făcut plângeri peste tot și nu mă așteptam să fiu amendat pentru hărțuire, de aceea am și contestat amenda. Fișa postului este foarte vagă. Ar trebui să participe la activitățile de vaccinare, să monitorizeze femeile însărcinate și să inventarieze familiile cu risc. Vine la Primărie, semnează condica și apoi se duce să lucreze la Dispensar. I-am spus să meargă la meciurile de fotbal ca să nu mai plătesc un asistent medical, dar niciodată nu i-am vorbit urât. A refuzat. Ea poate face treabă, dar face pentru medicul de familie. I-am spus că nu dă randament”, ne-a explicat primarul Liviu Condache.

Situația amenzi de 5.000 de lei nu este singura problemă și nici sancțiune pe care va trebui să o rezolve edilul din Drăgănești, pe numele lui existând și o plângere de abuz în serviciu, depusă de aceeași angajată, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Tecuci. ●

FĂRĂ PERMIS, A FURAT O MAȘINĂ CA SĂ SE PLIMBE

DISTRAȚIE. Isprava unui tânăr din Galați, de a fura o mașină în ciuda faptului că nici măcar nu deținea carnet, și de a se plimba cu ea prin jumătate de oraș, l-ar putea costa câțiva ani de pușcărie. Bărbatul de 28 de ani s-a trezit cu poliția la ușă la două săptămâni după ce un gălățean care locuiește pe strada Traian a reclamat faptul că, peste noapte, îi dispăruse mașina parcată în fața porții. În urma verificărilor făcute, polițiștii au ajuns la suspectul în sarcina căruia au reținut că a sustras fără drept mașina din fața porții și a condus-o, fără permis, pe mai multe străzi din oraș, abandonând-o ulterior la circa 500 de metri de locul de unde o luase. Procurorii au decis să îl plaseze deocamdată sub control judiciar pentru 60 de zile, timp în care va fi cercetat pentru furt în scop de folosință și conducere fără permis.

● **M. Constandache**

START
PENTRU
PROGRAMUL
PNDL 2

LEGE. Președintele Klaus Iohannis a promulgat, joi, legea pentru aprobarea Ordonanței de Guvern 5/2018 privind instituirea unor măsuri pentru derularea Programului Național de Dezvoltare Locală (PNDL), etapa a II-a, transmite Administrația Prezidențială. Executivul a alocat 30 de miliarde de lei pentru acest program. Camera Deputaților a adoptat, pe 4 septembrie, în calitate de for decizional, proiectul de lege pentru aprobarea OUG 5/2019 privind instituirea unor măsuri pentru derularea Programului Național de Dezvoltare Locală (PNDL), etapa a 2-a, cu 220 de voturi „pentru”, 20 „împotriva” și 33 de abțineri. Ministrul Dezvoltării, Vasile Suci, declara în luna aprilie că etapa I a PNDL (2013-2020) a avut o alocare de 17,6 miliarde de lei: „Asta înseamnă 5.502 obiective. Mai mult de jumătate din investiții au fost finalizate”. Pentru PNDL 2 (2017-2020), Suci a afirmat că Guvernul a alocat suma de 30 de miliarde de lei, pentru 7.179 de obiective, dintre care 441 sunt deja finalizate. Ministrul Dezvoltării a susținut că PNDL își propune realizarea a 16.500 km de conducte de apă și canalizare, care vor deservi 6,5 milioane de locuitori, dintre care 4.750 km sunt deja realizați. Potrivit ministrului, PNDL mai are ca scop realizarea a 20.000 km de drumuri județene și comunale, care vor deservi 15 milioane de locuitori (7.000 km realizați). **● T.M.**

Două
cutremure
în șase oreDECIZIE A CONSILIULUI PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII ● **DERAPAJE**Deputatul Bacalbașa, amendat
pentru discurs de urăANCA MELINTE
ancam@viata-libera.ro

Deputatul PSD Nicolae Bacalbașa a fost amendat cu 2.000 de lei de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), pentru două declarații făcute în plenul Camerei Deputaților și la un post de televiziune din Galați. Potrivit comunicatului de presă al CNCD, ambele constituie discurs de ură și depășesc limitele libertății de exprimare.

Primul derapaj pentru care Bacalbașa a fost sancționat s-a petrecut pe 29 august, în plenul Camerei Deputaților, când

Bacalbașa i-a spus deputatului USR Stelian Ion că este „untermensch” („om inferior”) - termen utilizat de naziști pentru populația non-ariană (evrei, romi și slavi): „Totuși, eu nu înțeleg să suport și să admit mârlnăria unui individ care, pentru mine personal, este untermensch - că tot avem președinte german, și care vorbește, după ce am votat eu și colegii mei, despre decizii rușinoase”.

Colegiul director al CNCD a decis că declarația lui Bacalbașa constituie discriminare și discurs de ură, prin utilizarea unei sintagme cunoscute ca fiind parte a limbajului liderilor fasciști. De asemenea, au fost sancțio-

nate declarațiile pe care deputatul PSD le-a făcut, în februarie 2019, la un post de televiziune din Galați. După ce a afirmat că „poporul german, până în 1970, în proporție de 70 la sută, era prohitlerist” a revenit la politica actuală: „M-a bucurat când discuția dintre doamna Dăncilă cu Fuhrerul feminin al Germaniei actuale, Frau Merkel, care controlează toată politica Europei prin fake-uri, partide false, care toate sunt din PPE, adică etnic poate non-germane, dar servind interesele strict ale acestei țări și n-a cedat doamna Dăncilă. Dacă vrei, este un răspuns și pentru numitul Klaus Werner”. Toate acestea au fost considerate de

CNCD discurs de ură, prin culpabilizarea colectivă a unei comunități pentru faptele regimului nazist, respectiv, prin etichetarea ca naziști a liderilor comunității în cauză.

Amenda a fost decisă cu unanimitate de voturi.

Ar mai trebui spus că, din păcate, după aparițiile excentrice la televizor costumat în Spiderman sau cu turban de Suleiman, Nicolae Bacalbașa și-a câștigat o tristă notorietate prin declarațiile controversate și gesturile obscene făcute în Camera Deputaților. În anul 2017, el a fost suspendat din PSD timp de șase luni, din cauza limbajului vulgar folosit la tribuna Parlamentului. **●**

Penaliți de 8,5 milioane euro
pentru transportoare „Piranha V”TEODORA MIRON
teodora@viata-libera.ro

Ministerul Apărării a emis o factură de penalități în valoare de 8,5 milioane de euro producătorului de transportoare „Piranha V”, General Dynamics, pentru întârzierea livrării, a precizat, pentru Mediafax, ministrul Gabriel Leș. Primele 36 de transportoare

ar fi trebuit livrate în februarie 2019.

„Departamentul pentru Armament a pornit procedura pentru emiterea facturii de penalități, având în vedere întârzierile la livrarea produselor. Sunt aproape opt luni de zile, pentru că de la începutul lunii februarie trebuia să avem primele 36 de complete și s-a procedat la întoc-

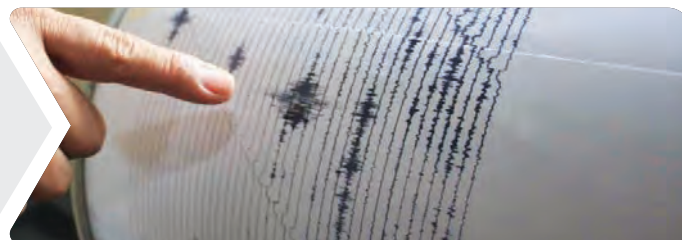
mirea documentelor pentru emiterea facturii de penalități și de penalizare, aproximativ 8,5 milioane de euro”, a declarat pentru Mediafax, Gabriel Leș, ministrul Apărării Naționale.

Totodată, Ministerul Apărării Naționale a mai ajuns la concluzia că blindatele nu respectă cerințele minime din caietul de sarcini, motiv pentru care au fost

refuzate. „La momentul acesta, nu au trecut testele de acceptanță pe anumite subansamble făcute de către producător cu comisiile noastre de recepție de la Statul Major al Forțelor Terestre. Subansamblele respective nu au trecut testele, nu respectă cerințele minime prevăzute în caietele de sarcini”, a mai precizat Gabriel Leș. **●**

ANUNȚ. Două cutremure s-au produs în noaptea de miercuri spre joi, în mai puțin de șase ore, în județele Vrancea și Buzău. Potrivit Institutului Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizica Pământului, primul seism s-a înregistrat la ora 1.55, în județul Vrancea,

având magnitudinea 3 pe scara Richter. Cutremurul s-a produs la adâncimea de 99 km. Cel de-al doilea cutremur s-a produs la ora 7.41, în județul Buzău. Cutremurul a avut magnitudinea 2.4 pe scara Richter și a fost înregistrat la adâncimea de 8 km. **● T.M.**

WEEKEND CU SPECTACOLE DE SUCCES ● **MUZICĂ**

Revistă și musical la Teatrul „N. Leonard“

ROXANA ARTENE PENCIU
roxana@viata-libera.ro

Teatrul Național de Operă și Operetă „N. Leonard“ își așteaptă spectatorii, în weekend, la două producții de succes, spectacolul de revistă „Amor cu parfum de altădată“ și celebrul musical „My Fair Lady“.

Sâmbătă, 5 octombrie, de la ora 18,00, gălățenii vor putea savura pe îndelete poveștile unor personaje imaginate de scenaristul și regizorul Octavian Jighirgiu în spectacolul de revistă „Amor cu parfum de altădată“. „Pățaniile protagoniștilor, asezate cu sonorități din perioada interbelică și îmbrăcate în haine vintage, redeschid pentru un ceas și jumătate o fereastră spre aroma trecutului. Umorul, filtrat prin culori sepie, completează, alături de dansurile specifice perioadei,

tabloul unei epoci cu un parfum aparte“. În spectacol, alături de orchestra de revistă condusă de dirijorul Nicolae Mantu și de baletul teatrului excepțional în coregrafia creată de Edi Stancu, îi veți putea urmări pe soliștii și actorii: Mariana Pisciă, Cristina Vasopol, Cristina Isabela Ionașcu, Anton Mihail, Valentin Vasopol, Adrian Mărginean, Paul Buța, Viorela Mărândici, Alexandru Tatu (debut), Florentina Andronic.

Duminică, 6 octombrie, de la ora 18,00, se va juca „My Fair Lady“, musicalul pus pentru prima dată în scenă pe Broadway în 1956, care și până astăzi, după mai bine de 60 de ani, a continuat să cucerească generații întregi de spectatori, fiind adesea denumit de critici „musicalul perfect“. Dirijor va fi maestrul Eugen Dan Drăgoi. Scenografia și costumele sunt semnate de Andreea Săndulescu și Gheorghe Condrea, iar

coregrafia este asigurată de Constantin Floriean.

Musicalul s-a jucat în diferite variante și pe scena gălățeană, fiind cerut de public. „Montarea gălățeană a împlinit aproape 30 de ani de la prima reprezentare, un adevărat record pentru teatrul nostru, de aceea am dorit să aduc o nouă versiune, dinamică, adaptată cerințelor publicului de astăzi. Am dorit să realizez un spectacol unitar, în care scenele se succed fără întrerupere, fără interludii muzicale adăugate spre a beneficia de timp pentru schimbarea decorului. Acest lucru a necesitat și colaborarea cu un maestru scenograf inventiv, care să găsească soluții favorabile unor astfel de situații scenice, ceea ce sper că s-a întâmplat“, spunea, la premiera din această toamnă, directorul teatrului, Teodor Niță, cel care este și regizor, dar și interpretul rolului profesorului Higgins. ●

● Teodor Niță, Silvia Niță, Dominic Cristea, în „My Fair Lady“

inedit

Premieră absolută la Teatrul din Buzunar

ROXANA ARTENE PENCIU
roxana@viata-libera.ro

O premieră absolută va avea loc pe 11 și 12 octombrie, de la ora 20,00, în Sala Teatrului din Buzunar, de la Casa de Cultură (etaj 1, intrarea dinspre Hotel „Sofin“). Este vorba de „Second Hand sau Centaurul“, al treilea spectacol pus în scenă la Teatrul din Buzunar Galați, montat după un text de Victor Cilincă, cunoscut jurnalist, scriitor și dramaturg gălățean, în care joacă doi actori carismatici, Vlad Ajder și Mihai Păun.

„Textul lui Victor Cilincă m-a impresionat de la prima citire. Sunt două personaje care stănesc sentimente total opuse. De la început până la sfârșit sunt tentată să-l ocrotesc și să-l mângâi pe Bebe, și, la fel, de la început până la sfârșit îl urăsc pe Babanul. Sunt două personaje care trezesc în mine ce e mai frumos, mai uman și în secunda următoare descopăr în mine toate pornirile primitive de răzbunare. Chiar dacă acțiunea e plasată undeva în prezent, caracterele, nemodificate de vremuri, se întâlnesc în toată istoria omenirii. Oamenii

se împart în două mari categorii: oameni buni, fundamental buni și oameni răi“, spune despre spectacol regizoarea Isabela Oancea.

„Pornind de la o documentare jurnalistică ce m-a răscolit profund, am pus pe hârtie această cruciadă a copiilor, a sufletelor fragile, a oamenilor expuși, lăsați fără apărare într-o societate crudă. Și cred că am reușit, cu umor, cu tandrețe și cu cinism în doze egale, să propun un mesaj simbolic, ce depășește granițele societății românești de ieri și de azi“, și-a prezentat piesa Victor Cilincă. ●

Bucate de pe mesele sultanilor, la Galați

TÂRG. Târgul produselor turcești se reîntoarce la Galați, începând de astăzi, 4 octombrie, de la ora 10,00, până duminică, 6 octombrie, pe Faleza Dunării, la Foișor. Organizatorii promet o experiență

culinară cu bucate care de care mai alese, direct de pe mesele sultanilor: kebaburi delicioase, gözleme, su börek și, nu în ultimul rând, regina dulciurilor turcești - aromata baclava. ● **R.A.P.**

evenimente

AZI ÎNCEPE FESTIVALUL DE COMEDIE

UMOR-TEATRU. Astăzi, de la 19,00, se deschide Festivalul Național de Comedie al Teatrului „Fani Tardini“, cu spectacolul instituției gazdă „Salba dracului“, după Vasile Alecsandri, în regia lui Alexandru Dabija. De la ora 21,00, criticul Florica Ichim va modera lansarea cărții sale și a Irinei Zlotea „Cătălina Buzoianu - magie, teatru, vis“.

Suplimentare de bilete

Organizatorii festivalului anunță că s-a suplimentat numărul biletelor la trei spectacole „sold out“: „Pisici“, al Teatrului „Matei Vișniec“ Suceava, „Doctor de femei“, al Teatrului „Satiricus“ Chișinău și „Nunta lui Krecinski“, al Teatrului de Comedie București. ● **V. Cilincă**

(ÎN)CÂNTARE CU PIAN, LA PARIS CAFE

CONCERT. Vlad Damian, pe numele său de scenă Dudu, vă așteaptă la o nouă (în)cântare sâmbătă, de la ora 19,30, la Paris Cafe. Apreciați și ascultați în puburile gălățene, cooptat într-o mulțime de proiecte muzicale, singur sau alături de voci cunoscute ale urbei, Dudu Mic oferă la fiecare întâlnire cu publicul nonșalanță în interpretare și pasiune pentru instrumentul cu care face corp comun, pianul. „De la „Mon mec à moi“ la „Nebun de alb“ și de la „Spring Waltz“ la „Stand by Me“, drumul e scurt și trece fix prin Paris Cafe. La mâini magice, publicul și atmosfera sunt pe măsură“, îmbie organizatorii. ● **R.A.P.**

traducere

Gălățeanul
Adi Șecară,
lansat
la Istanbul

ICR. Un gălățean a fost invitat la Institutul Cultural Român (ICR) din Istanbul. Și va fi o seară parfumată de 17 octombrie, în clădirea primitoare a Institutului Cultural Român „Dimitrie Cantemir”, de pe strada Siraselviler nr. 17, la doi pași de pitoreasca Piață Taksim, din districtul Beyoglu al Istanbulului, megaorașul cu nu mai puțin de 60 de primării. Va fi o scurtă conferință de prezentare a scriitorului (poet, romancier) și critic literar A. G. Șecară-Halilbey (după rădăcinile pe care gălățeanul și le-a descoperit printr-o bunică turcoaică), de către prof. Gulten Abdula Nazare, președinte al Centrului de Cercetare, Dezvoltare, Educație și Cultură Turcă „Dunărea de Jos” și președinte al Filialei Galați a Uniunii Democrațe Turce din România, „ambasadoare culturală” bilingv. Traducerea volumului în limba turcă îi aparține poetei Emel Emin. Gazdă a întâlnirii cu cititorii va fi Nadia Tunsu, directoarea ICR Istanbul. Criticul obișnuit să scrie despre talentul altora este scos acum la loc de cinste, tocmai în capitala unei țări cu o piață uriașă de carte. Va urma lansarea ediției a doua a volumului său bilingv de versuri intitulat „Şair, Dervişlere sesleniyor/ Poet chemând derviş...”, scos la Editura InfoRapArt Galați, condusă de scriitorul Petre Rău, după ce o primă ediție a văzut lumina tiparului la Editura Centrului Cultural „Dunărea de Jos” din Galați. „Confesiuni lirice (...) cu iz oriental plin de candoare sunt precum liniștea mângâietoare a unei adieri blânde aducătoare de miresme plăcute, precum o oglindă mărturisitoare care-ți zâmbește când o privești zâmbind”, scrie Petre Rău despre poetul cu „versul așezat”, care „bate la poarta turcească”, aluzie la volumul de versuri intitulat chiar „Poarta turcească”, scos în 2017 la Editura Detectiv Literar, alcătuit din patru cicluri: „Poarta turcească”, „Sabia de smochin” - alături de traduceri gazeturilor din acest ciclu, în engleză („The Gazels of the Fig Tree Sword”) de Petru Iamandi, „Urcând la Koyun Baba” și „Întâlniri cu Yunus Emre”. Adi al nostru, membru al filialei S-E a Uniunii Scriitorilor din România din anul 2010, va susține acum și o lectură publică. La lansarea de succes din luna aprilie de la Constanța, la care am fost martor, a onorat cu prezența E.S. dl. Sulhi Turan, consulul general al Republicii Turcia. ● **V. Cilincă**, foto Ionuț Valentin Anghel

www.viata-libera.ro Viața ca artă

ARHIVĂ

LA SOFIA, CU FALXURI, CUȘME ȘI OPINCI ● **FESTIVAL**

Dacii și goții... gălățeni au atacat din nou Roma!

VICTOR CILINCĂ
victor@viata-libera.ro

Doi daci spătoși de Galați, amândoi ofițeri în rezervă, mereu implicați în reconstituiri istorice, de la Turcoaia, la Zalău sau Verdun, au participat săptămâna trecută, la Sofia, sâmbătă, 21, și duminică, 22 septembrie, la uimitorul Festival de reconstituire istorică „Serdica is my Rome”, trimitere la sentința atribuită împăratului Constantin cel Mare. Gălățenii au bătut atâtea cale, cu falxul dacic la brâu, în opinci din piele, cu o cușmă de pileati, nobili dintre care se alegeau regii și preoții. S-au implicat în reconstituirea unei bătălii sălbatice împotriva Romei Aurelian Niculescu, de la Asociația „Frontiera gălățeană”, și Adrian Tăbăcaru, de la Filiala gălățeană a Asociației Culturale „Tomis” din Constan-

ța, reprezentată și la Sofia prin neobositul constănțean Radu Covaliu, președintele asociației-mamă, organizator al unui reușit festival antic constănțean, cel mai mare festival de reconstituire istorică din țară, cu finanțare europeană, „Dapyx”, la Medgidia. La Sofia, luptătorul Tăbăcaru chiar a fost înnobilit, pentru vitejia sa, de împăratul Constantin - un tânăr vienez cu barbă blondă, perucă blondă și coroană...

Dar dacii s-au dat de trei ori peste cap și, fără a schimba teritoriul, au schimbat tribul: au devenit temuții goți care au îngenuncheat Roma! Să vezi cu ochii tăi, ba chiar să iei parte efectiv, la bătălia de la Adrianopol (378 d. Hr.), în care goții - thervingii de la nord de Dunăre pe atunci, sunt atacați de împăratul Valens, care este însă înfrânt de căpetenia Fritigern. Supărat că nu a primit pământul promis de romani, la sudul fluviului, și nici hrană, gotul a pustiit timp de șase ani Balcanii și l-a învins și Valens. Și, spun istoricii, barbarii l-au ucis în luptă pe împărat, „șocând lumea romană și, în cele din urmă, obligându-i pe romani să le permită să se stabilească pe pământul lor, o nouă tendință cu consecințe de anvergură pentru căderea Imperiului”. Goților le este atribuită deținerea Cloștii cu puși de aur, nu și meșteșugul realizării...

Timp de două zile, în Parcul arheologic „Poarta de Vest a Serdica”, s-a instalat o tabără militară antică, cetățenii romani, magistrații și-au plimbat din nou pe străzile Complexului Cultural și de Comunicare Antic Serdica, meșterii au meșterit.

De remarcat că ruinele antice sunt acoperite, iar cupolele de sticlă le

fac vizitabile chiar în situ, doar străbătând... bulevardul!

Și nu au fost doar o paradă și niște izbiri cu zbierăte și ceva „morți”, voluntarii îmbrăcați în veșminte și în uniforme antice interpretând chiar replici întregi învățate pe de rost sau ajutați discret de papirusuri la îndemână, de pildă la „ședințele” Consiliului cetății, în scenarii ca pentru piesele de teatru sau de film!

La Serdica a fost, spun organizatorii, „primul festival de reconstituire istorică dedicat promovării bogatei moșteniri culturale și istorice a Sofiei de pe vremea împăratului Constantin cel Mare”, fondatorul creștinismului oficializat, ilustrând viețile și obiceiurile de zi cu zi ale romanilor și ale triburilor barbare care au trăit în Serdica - numele străvechi al Sofiei - și în împrejurimile sale.

Festivalul este organizat de asociația „de reactivare” Mos Maiorum Ulpiæ Serdicae, reunind aproape 150 „actori” din Bulgaria, România, Ungaria, Austria și Estonia. Partenerii evenimentului sunt Primăria și Muzeul Regional de Istorie din Sofia, iar proiectul este finanțat de Programul de cultură al municipalității din Sofia. Din „programul” antic: anexarea Traciei de către Imperiul Roman, prezentare de echipament militar antic, primirea fastuoasă a împăratului Constantin cel Mare, fondator al creștinismului, un târg de sclavi și... mmm, de sclave, ba și recital de poezie antică, o bătălie mamă-mamă între trupele lui Constantin și cele ale lui Iulian I, învins și executat de primul, războiul civil între împăratul Valens și uzurpatorul Procopius, anunțarea pretendenților la tron, lăsarea la vatră a unui onorabil veteran, un prânzișor roman, un proces împotriva „păgânilor”, lupte de gladiatori, dar și un Consiliu al orașului, dispute religioase, paradă militară antică, unde și gălățenii au avut parte de gloria lor și de legarea de noi prietenii, tabără de meșteșuguri și alte atracții. Și, bineînțeles, începând cu ritualul fondării cetății Serdica. Un adevărat spectacol de teatru, o „urzeală a tronurilor” plină de culoare și de istorie, de la care sperăm să se inspire și alte festivaluri europene. ●

► Împăratul Constantin și gălățeanul
Adrian Tăbăcaru foto A. Niculescu

8½, dar nu
de Fellini,
ci ore de
restituire

PENALITĂȚI. Pe 5 octombrie, între orele 15,30 și 24,00, cititorii restanțieri ai Bibliotecii Județene „V. A. Urechia” care vor aduce, la sediul central, la Filiala nr. 1 „Costache Negri” din Țiglina 1, precum și la Filiala nr. 5 „H.P. Bengescu” din

Micro 20, documentele împrumutate (cărți, înregistrări etc.) pentru care au depășit termenele de restituire, vor fi scutiți de plata penalizărilor, grație campaniei parte a evenimentului „Noaptea în Bibliotecă la Galați”, ediția a IX-a. ● **V. Cilincă**

► Excesul de alcool și fumatul provoacă milioane de decese în fiecare an

ORGANIZAȚIA MONDIALĂ A SĂNĂȚĂII ● **STUDIU**

Topul celor mai cancerigene substanțe

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

Substanțele cu cel mai ridicat risc de cancer sunt unele extrem de întâlnite în "meniul" majorității populației de pe glob. Potrivit unui studiu recent al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), există trei grupe ale substanțelor cauzatoare de cancer.

Cele mai periculoase sunt cele din grupa unu, din care fac parte, pe primele două locuri, alcoolul și tutunul. Conform datelor OMS pe anul trecut, la nivel mondial, opt milioane de decese au loc anual din cauza consumu-

lui excesiv de tutun, în timp ce alcoolul este responsabil de trei milioane de decese, în fiecare an. În grupa unu a substanțelor care cauzează cancer se află alcoolul și tutunul, pe primele două locuri, responsabile pentru un milion, respectiv 600.000 de cazuri de cancer pe an. Cancerul, pe care mulți oameni nu îl depistează la timp, rezultă în decese premature, avertizează cercetătorii. Totodată, alcoolul este cauza a peste 200 de boli, precum cancerul de laringe, de esofag, de ficat, de colon, rectal și de sân. La rândul său, fumatul cauzează în principal cancer de plămâni, de rinichi și cancer de vezică.

Tot din prima grupă fac parte contaminarea cu diverse substanțe toxice, precum și expunerea la substanțe chimice sau raze X în rafinării sau fabrici de aluminiu, care provoacă 300.000 de cazuri de cancer anual. Expunerea solară este și ea un declanșator al cancerului de piele și provoacă 97.000 de cazuri de cancer pe an. Tot din grupa majoră de risc fac parte și pilulele contraceptive și consumul de cărnuri procesate.

Mai departe, în grupa doi, cu probabilitate ridicată de a cauza cancer, se află consumul de carne roșie, pe primul loc, urmat de meseria de frizer, din cauza substanțelor toxice pe care un hairstylist le folosește la locul de muncă. Pe

locul trei în această grupă se află infecțiile cu malarie, provocate cel mai des de înțepăturile țânțarilor. Tura de noapte, consumul de steroizi și consumul de alimente prăjite fac și ele parte din această categorie.

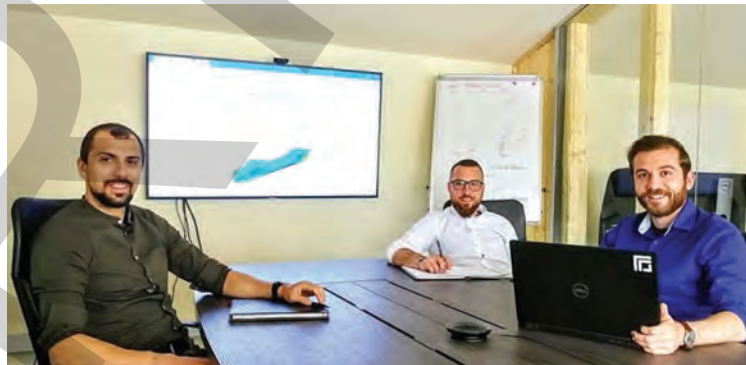
În grupa a treia se află substanțe despre care nu se cunoaște cu siguranță dacă produc sau nu cancer. Aici se află zaharina, cafeina și paracetamolul. La polul opus, telefoanele mobile și smartphone-urile sunt mai sigure, existând o probabilitate scăzută de a suferi de cancer de la utilizarea acestor dispozitive, arată studiul OMS. Consumul de cafea sau aloe vera, de asemenea, prezintă un risc scăzut de a crea cancer. ●

CCN

Firma GLO Marine, la Colocviile navaliștilor

CRISTINEL LUCA
cristi.luca@viata-libera.ro

Colocviile Constructorilor de Nave gălățeni continuă astăzi, 4 octombrie, începând cu ora 16,00, în Sala Eminescu a Bibliotecii „V.A. Urechia”, cu povestea celei mai nou apărute firme din domeniul naval în Galați. Astfel, ediția de astăzi a CCN, prima din această toamnă și a 77-a în total, are ca invitat firma de proiectare și consultanță în domeniul construcțiilor navale GLO Marine. Cunoscută deja cititorilor „Vieții libere”, GLO Marine a

fost fondată de Liviu Gălățanu, Alin Pohilcă și Liviu Moise, trei absolvenți ai Facultății de Arhi-

tectură Navală din Galați care, după absolvire, au plecat în Marea Britanie sau Norvegia pen-

tru a urma un master și a căpăta experiență de lucru. Au deschis un birou în Regatul Unit, iar apoi altul la București, ajungând acum la peste 40 de angajați și o cifră de afaceri de un milion de euro. Cei trei absolvenți de Nave s-au întors de unde au plecat, la facultate, și vor să-i obișnuiască pe studenți cu cerințele și termenele-limită din viața reală de proiectant naval. Concursul organizat pentru ei, ShipDX, a bifat deja două ediții și este singurul concurs cu premii în bani din România adresat studenților de arhitectură navală. ●

Spărgători în serie, prinși la Galați

CAPTURAȚI. Doi gălățeni, unul de 42 de ani și unul de 29 de ani, dați în urmărire internațională de poliția austriacă pentru mai multe furturi comise pe teritoriul acestui stat, au fost capturați de polițiștii de la Urmăriri. Primul avea un mandat de arestare european pe numele său, fiind

acuzat de mai multe furturi din seifuri și bancomate, în timp ce al doilea era căutat pentru furturi prin efracție. Cei doi au fost reținuți pentru 24 de ore, iar Curtea de Apel Galați a emis pe numele lor mandate de arestare provizorie, în vederea predării către statul austriac. ● **M. Constandache**

SPĂRGĂTORI DE MAGAZIN, PRINȘI DUPĂ PATRU LUNI

ANCHETĂ. Doi bărbați de 40 de ani au ajuns în atenția polițiștilor pe masa cărora se află, de patru luni, o anchetă privind spargerea unui magazin de pe strada Siderurgiștilor. Atacul a fost dat într-o noapte de la mijlocul lunii iunie, persoane pe atunci necunoscute lovind cu un baros seiful aflat în incintă cu scopul de a sustrage bijuterii. Nu au reușit, dar și-au făcut pierdută urma o perioadă, polițiștii ajungând la ei zilele trecute. Cei doi suspecți, cercetați pentru tentativă de furt calificat, au fost reținuți, magistrații eliberând pe numele lor mandate de arestare preventivă pentru 30 de zile. ● **M. Constandache**

Viata libera
VLonline

www.viata-libera.ro Viața în societate

COMUNITATE

carnet cultural

ROXANA ARTENE PENCIU
EXPOZIȚII
Muzeul de Artă Vizuală
Sala „Nicolae Mantu“ a Galeriilor de Artă
Muzeul de Istorie
Casa Memorială „Costache Negri“
Casa Rurală „Ion Avram Dunăreanu“
Casa Colecțiilor (Galați) și Casa „Hortensia Papadat Bengescu“
Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine
Complexul Muzeal de Științe ale Naturii „Răsvan Angheluță“
BIBLIOTECI
Biblioteca „V. A. Urechia“
Biblioteca Franceză „Eugene Ionesco“

tel. utile

Table with 2 columns: Service Name and Phone Number. Includes Dispecerat Urgențe, Ambulanță non-stop, Inspectoratul pentru Situații de Urgență (ISU), and various hospitals and pharmacies.

școala iubitorilor de animale

Integrarea în familie a unui maidanez adoptat

ANCA MELINTE
ancam@viata-libera.ro

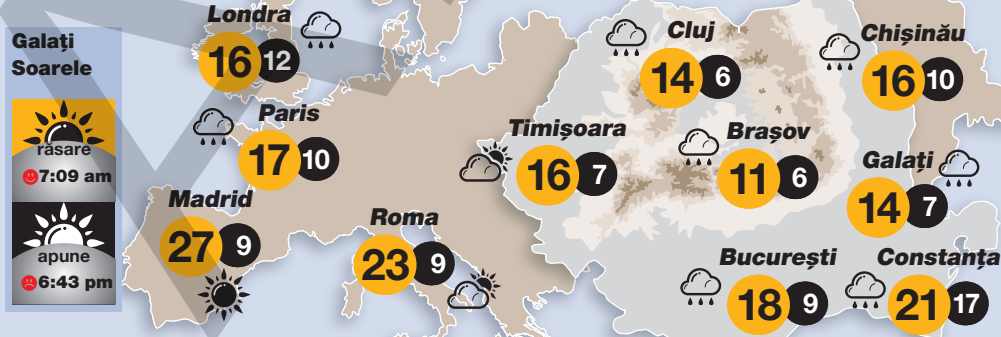
Bun găsit, dragi iubitori de animale! Așa cum v-am promis, vom continua să vă oferim sfaturi utile în cazul în care doriți să adoptați unul dintre mii de câini fără stăpân de pe străzile orașului sau să luați unul din cei aflați într-un adăpost public sau privat.

În speranța că ați dat curs primelor noastre sfaturi, referitoare la deparazitarea internă și externă a animalului, în două etape - prima administrare și rapel - și că ați verificat starea de sănătate a patrupedului, mergem mai departe cu sfaturi legate de nevoile câinelui.

facă nevoile doar afară și să nu marcheze teritoriul. Pentru început, achiziționați un detergent special, care are capacitatea de a îndepărta mirosurile lăsate de animale. Câteva scutece speciale, absorbante, cumpărate de la pet-shop sau din supermarketuri (15-27 de lei pachetul, în funcție de dimensiunile scutecului) vă vor fi de folos pentru a învăța animalul să-și facă nevoile într-un anumit loc. Scutecele au un strat absorbant care reține atât lichidul, cât și mirosul, iar stratul de plastic de dedesubt protejează suprafața pe care este așezat. În plus, capetele scutecului se lipesc și în acest fel el nu poate fi deplasat sau întors. Ideal ar fi să luați un câine cât mai mic, de preferabil chiar un pui și să vă adresați specialiștilor pentru dresaj. Dresajul este obligatoriu pentru ca încălțările, mobila sau alte obiecte să nu devină „pradă” și să fie roase ori distruse. Nu îndopați animalul - cu siguranță este foarte flămând și pofticios! - stabiliți cu veterinarul cantitatea de mâncare de care are nevoie. Dacă aveți deja un animal de companie - pisică sau câine, nu ne referim la cele care stau în acvariu, terariu, cușcă sau colivie - trebuie să aveți grijă ca noul membru al familiei să fie acceptat de titularii cu vechime. Și asta înainte de a-l lua definitiv în casă. Sigur nu vă doriți „lupte libere” între cele două necuvântătoare. Ce aveți de făcut vă spunem săptămâna viitoare.

meteo 4 octombrie România & Europa

PLOAIE. Astăzi, potrivit meteorologilor, va fi înorat. Temperatura va atinge valoarea maximă de 14 grade Celsius, iar pe timpul nopții, mercurul în termometre va coborî până la circa 7 grade Celsius. Sunt șanse de precipitații de circa 80 la sută. Vântul va atinge o viteză de până la 18 kilometri pe oră. Presiunea atmosferică va oscila în jurul valorii de 755 mm coloană de mercur, iar umiditatea nu va depăși valoarea de 82 la sută.

www.viata-libera.ro Viața din carnet

AGENDA

cronologie

- 1669 Încetează din viață REMBRANDT [REMBRANDT HARMENESZ VAN RIJN] (n. 1606), pictor olandez.
- 1873 Se naște GHEORGHE ȚIȚEICA (m. 1939), matematician, vicepreședinte (1924-1925; 1928-1929) și secretar general (1929-1939) al Academiei Române.
- 1881 Se naște GEORGE [GOGU] CONSTANTINESCU (m. 1965), inginer, inventator, membru al Academiei Române.
- 1904 Încetează din viață FREDERIC AUGUSTE BARTHOLDI (n. 1834), sculptor francez, autorul „Statuii Libertății”, inaugurată în anul 1886, la New York.
- 1934 Se naște MIRCEA ALBULESCU (m. 2016), actor de teatru și film, cadru didactic universitar, laureat cu numeroase premii.
- 1943 Se naște FLORIAN PITTIȘ (m. 2007), actor, regizor, cantautor, membru al grupului „Pasărea Colibri”.
- 1959 A fost lansată, de către URSS, stația interplanetară „Luna 3”, primul aparat cosmic automat.
- 1969 Se inaugurează Casa de Cultură a Sindicatelor din Galați.
- 1999 S-a dezvelit, la Galați, bustul lui Lascăr Catargiu, amplasat în partea stângă a clădirii Facultății de Inginerie, realizat de sculptorul florentin Raffaello Romanelli, în 1928, inaugurat în același an în fața Grădinii Publice și coborât de pe soclu în 1848, de autoritățile comuniste.
- 2011 Încetează din viață MIRCEA OLTEANU (n. 1926, la Galați), medic, membru de onoare al Academiei Române. A fost unul dintre primii chirurghi din lume care a operat, sub anestezie generală, nou-născuți sub două săptămâni. V.G.

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
Galați, str. Domnească nr. 68
redactie@viata-libera.ro

SECRETARIAT 0236/460620,
fax 0236/471028
BIROU COORDONATORI 0372/363643
REDACTIE 0372/363631, 0372/363633
SPORT 0372/363628
TEHNO 0372/363626
PUBLICITATE 0236/460719
MICA PUBLICITATE 0372/363615
DIFUZARE 0236/460395

Cristina COCU
Manager

CONSILIUL EDITORIAL
Gabriela CREȚU
Director general

Anca SPĂNU
Redactor șef adjunct

Dan Cătălin PREDESCU
Editor Coordonator

SOCIAL-EVENIMENT: Roxana ARTENE
PENCIU, Remus BASALIC, Victor CILINCĂ,
Mariana CONSTANDACHE, Teodora MIRON,
Iasmina UNGUREANU (C.M.)

ECONOMIC-ADMINISTRAȚIE: Ovidiu
AMĂLINEI, Cristinel LUCA, Anca MELINTE,
Elena GOVAERT

SPORT: Marian CĂPĂȚINĂ, Sonia BACIU,
Gheorghe ARSENI

ONLINE: Monica ZANET, Valentin CHIȚU

FOTO: Iulia KELT, Bogdan CODRESCU

REDACTORI COLABORATORI: Alina
Comșa DURBACĂ, Dănuț LUNGU,
Virgil GURUIANU, Dan PLĂEȘU, Ion ZIMBRU,
Gheorghe GURĂU, Florin RĂVDAN

DEPARTAMENT CALCULATOARE:
Camelia LUPU, Adrian BARBU

DTP: Lili CRĂCIUN, Cătălin PARAIPAN,
Tiberiana PRISĂCARIU

CORECTURĂ: Ramona COTĂRLET, Persida
Vanda ONEA (C.M.), Andra FRĂȚIMAN

MARKETING PUBLICITATE: Veronica
COSMA, Cătălin BĂRCAN, Mihaela
CĂRLESCU, Ana BARBU, Dorina AXENTE

DIFUZARE: Aurora RADU, Vasilica BĂLAN,
Veronica POPA, Mirela MIHALACHE

DESIGN CONCEPT
Cristian Lipan (www.lipandesign.ro)

Tipar realizat la TIPOMEDIA București
Tel. 0771 797 204, 0723 531 624

Copierea oricăror elemente grafice sau editoriale
ale acestei publicații va fi sancționată prin lege

COTIDIAN INDEPENDENT®
MARCA ÎNREGISTRATĂ
auditat de Biroul Român de Audit
al Tirajelor, membru al Biroului
 Internațional de Audit al Tirajelor

ISSN 1221-4914

48.000 DE CITITORI ZILNIC

Publicație ce beneficiază de rezultate
de audiență conform Studiului Național
de Audiență măsurate în perioada
noiembrie 2014 - mai 2016

CERTIFICAT ISO 9001 ȘI 14001

filmul zilei

VINERI, 4 OCTOMBRIE

VECHEA GAȘCĂ

ANTENA 1. ora 22,45, comedie, 2003, SUA

● **Cu:** Luke Wilson, Will Ferrell, Vince Vaughn

Ce poate face un bărbat când se întoarce mai devreme acasă și își găsește prietena în pat cu o mulțime de străini goi-pușcă? Se întoarce la facultate și pune bazele unei fraternități! Până să spunei „lupte sălbatice în noroi”, Frank „Tancul”, Mitch și Beanie formează propria fraternitate, în cadrul căreia vor face tot soiul de nebunii. Dar când lucrurile devin prea sălbatice, decamul încearcă să-i desființeze.

presă

Publicații periodice

„Manifest“ literar -
social - artistic

VIRGIL GURUIANU
redactie@viata-libera.ro

În urmă cu 85 de ani, pe 1 octombrie 1934, a apărut, la Iași, primul număr din „Manifest“ literar - social - artistic. Redactor responsabil, George Ivașcu.

În numărul din ianuarie 1935, Ivașcu publică articolul intitulat „Bilanțuri literare“, din care prezentăm fragmentele: „O înșiruire lungă și adesea incompletă de nume de autori și titluri de opere literare se cheamă «bilanț» sau «an literar». E un obicei - astăzi - prea înrădăcinat în tradiția criticii noastre literare ca să nu fie luat în seamă. Căci, în afara de revistele literare, care au, de bine, de rău, un critic permanent, orice cotidian, politic sau economic, se simte obligat să servească cititorilor săi activitatea literară a unui act defunct. Și astfel, același autor care semnează, de pildă, articole economice sau sportive este cuprins deodată de o mare dragoste pentru literatură. Acest sistem de a arunca o privire îndărăt peste o activitate oarecare ține mai mult de statistică decât de critica literară, unde marele «contabil» e «timpul», care înregistrează de cele mai multe ori la rubrica «pierderi» creațiile multor scriitori. Această lipsă de perspectivă este caracteristică bilanțurilor literare. În plus, bietul contabil literar este nevoit să se ocupe și măcar să

menționeze opere ale unor scriitori fără valoare, spre a-și asigura ceea ce se numește «obiectivitate». De altfel, această «obiectivitate» e destul de ... subiectivă, și un cronicar literar poate omite intenționat unele nume și titluri din repertoriul său critic, având grijă ca - în prealabil sau la sfârșit - să-și ceară scuze... pentru eventualele scăpări din vedere. Într-un bilanț literar, cronicarul nu se poate ocupa numai de adevăratele «valori», așa că de cele mai multe ori o astfel de socoteală echivalează cu un catalog editorial, nemaîntinându-se seamă de adevăratul rol al criticii, care nici într-un caz nu poate îndeplini rolul unui simplu oficiu de prezentare. Însă în năravurile literare de la noi, totul e posibil, până și reclama deghizată în «considerațiuni critice». De aceea să nu ne mire că un anumit critic literar scrie într-un anumit fel despre cărțile unei anumite edituri; că prin anumite subtilități și omisiuni voite se face sânge rău unor scriitori care nu fac parte din același cenanclu sau nu sunt din aceeași «generație». Un bilanț literar prezintă însă și alte inconveniente. Mai întâi nu are posibilitatea nimeni să citească tot ce apare în domeniul literar și pentru aceasta e de ajuns să ne gândim la producția epică din anul trecut, fără a mai aminti poezia, eseurile și critica propriu-zisă. Căci trebuie de remarcat că, în ciuda tuturor împrejurărilor

vitrige, anul acesta, ca și în anul 1933, literatura română s-a bucurat de o reală încurajare din partea publicului cititor. Desigur că acest lucru se datorește nu atât calităților în sine ale operelor, cât faptului că cele mai numeroase creații literare au fost «romane», gen care actualmente e cel mai popular. Dar această atenție din partea cititorilor are și reversul ei: o stimulare prea mare a scriitorilor români, al căror număr crește tot mai mult, ceea ce l-a făcut pe criticul unei reviste să pledeze necesitatea unui neojunimist, a unei stavile care să oprească acest avânt, socotit periculos (...). Credem că un bilanț ar trebui întocmit, pe cât posibil după acel principiu al selecției care ar fi singurul criteriu de orientare în domeniul literar (...). De asemenea, plin de interes ar fi să se cerceteze, întrucât scriitorii au fost influențați în creațiile lor de aspectele contemporane ale vieții, de curentele sociale și economice, care predomină asupra celorlalte, ca și unele probleme ale omului modern (...).

S-ar mai putea face și alte considerațiuni în jurul bilanțurilor literare, deși credem că, ținând seama de o serie de condiții greu de îndeplinit s-ar ajunge la concluzia... inutilităților lor“.

„Manifest“ a apărut până în ianuarie 1935 și un singur număr în anul 1936, la 25 ianuarie. ●

remember

Cyril Stanley Smith (1903-1992)

Omul de știință american Cyril Stanley Smith s-a născut pe 4 octombrie 1903, la Birmingham, Warwickshire. A studiat în Marea Britanie, apoi în SUA, la Universitatea din Chicago și la Institutul de Tehnologie din Massachusetts.

Cyril Stanley Smith a fost unul dintre specialiștii importanți în studiul metalelor. A fost cercetător asociat la Institutul de Tehnologie din Massachusetts și a lucrat pentru compania „American Brass“. Este cunoscut, mai ales, pentru faptul că a determinat proprietățile plutoniului și uraniului, lucrând în cadrul Proiectului „Manhattan“,

derulat în perioada 1943-1945, la Laboratorul de la Los Alamos.

După cel de-Al Doilea Război Mondial, a organizat Institutul pentru Studiarea Metalelor de la Universitatea din Chicago. A scris despre „frumusețea“ haosului ordonat. A publicat mai multe lucrări de specialitate.

De-a lungul vieții, Smith a strâns în biblioteca personală peste 2.500 de lucrări de știință, tehnologie și istoria materialelor, care au fost donate, post-mortem, Bibliotecii „Burndy“ din Cambridge.

A încetat din viață pe 25 august 1992. ● **V.G.**

horoscop

4 octombrie

BALANȚĂ

22 septembrie - 22 octombrie

Reușiți să rezolvați o problemă partenerială.

SCORPION

23 octombrie - 21 noiembrie

Este un moment bun pentru a încheia contracte.

SĂGETĂTOR

22 noiembrie - 21 decembrie

O zi prielnică pentru a face planuri de viitor.

CAPRICORN

22 decembrie - 19 ianuarie

Fiți prudent în privința cheltuielilor!

VĂRSĂTOR

20 ianuarie - 18 februarie

Ziua de azi este foarte bună pentru a începe noi activități profesionale.

PEȘTI

19 februarie - 20 martie

Puteți începe o nouă afacere, cu condiția să finalizați ce ați început.

BERBEC

21 martie - 20 aprilie

Vă sfătuim să evitați speculațiile de orice fel, mai ales cele financiare.

TAUR

21 aprilie - 21 mai

S-ar putea să primiți o propunere de asociere într-o afacere. Nu vă pripiți!

GEMENI

22 mai - 21 iunie

Aveți rezultate bune pe plan social și afaceri.

RAC

22 iunie - 22 iulie

Astăzi, ar fi indicat să nu vă grăbiți în luarea deciziilor.

LEU

23 iulie - 22 august

Puteți să vă bazați pe intuiție.

FECIOARĂ

23 august - 21 septembrie

Este o zi favorabilă schimbărilor majore, mai ales pe plan social și sentimental.

CAMPANIE VL ● SĂ VORBIM CORECT!

„Oprobriu public“, un pleonasm greu de ucis

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

Termenul „oprobriu“ este de regulă utilizat în contexte livrești, de persoane culte, capabile să folosească un limbaj elevat. Deși cuvântul are o aură pretențioasă, nu de puține ori el iese mutilat de pe buzele unor vorbitori care se vor la fel de pretențioși. Mai mult, mediul online și presa abundă într-o construcție pleonastică care are la bază același termen.

Forma corectă a acestui neologism este „oprobriu“ și nu „oprobriu“, așa cum mulți ar putea fi înclinați să creadă. Potrivit Dicționarului Explicativ al Limbii Române (DEX), oprobriu înseamnă: „dispreț, dezaprobă-

re prin care societatea condamnă fapte socotite nedemne sau oameni care săvârșesc astfel de fapte”. Termenul provine din francezul „opprobre”, unde la rândul lui a fost împrumutat din latină: „opprobrium”. Indiferent de limbă însă, cuvântul își păstrează înțelesul.

Din definiția pe care am citat-o decurge și cea de-a doua greșală de limbă frecvent întâlnită în zilele noastre. Astfel, „oprobriu” apare deseori în construcția „oprobriu

public”: „Astfel, familiile cu două venituri, în care lucrau atât bărbatul, cât și femeia, au atras mult oprobriu public pe măsură ce șomajul din Germania se adâncea”, scrie într-un articol istoric. Un alt exemplu: „Colonelul Mocanu dorește să îmi minimizeze meritele, să mă înjosească și să îmi aducă oprobriu public”, declară cineva într-un articol din presa sportivă, fără ca reporterul să pară că a semnalat în vreun fel greșeala.

Așa cum lesne se poate observa, „oprobriu public” este o structură pleonastică. Cum „oprobriu” înseamnă „dezaprobare prin care societatea condamnă anumite fapte sau oameni etc.”, alăturarea cuvântului „public”, atunci când este vorba de societate, nu mai are nicio valoare de comunicare, fiind exagerată, inutilă și greșită.

În concluzie, putem spune: „Comportamentul său ca om politic a atras oprobriul (dezaprobarea societății - n.r.)”. ●

Peste 12 milioane de euro pentru siguranța la granița cu Moldova

TEODORA MIRON
teodora@viata-libera.ro

Poliția Română a găzduit, la Iași, conferința de deschidere a Proiectului THOR - „Cooperare regională pentru prevenirea și lupta împotriva criminalității transfrontaliere în regiunea de frontieră dintre România și Moldova”.

Principalul obiectiv al acestui proiect, finanțat în cadrul Programului Operațional Comun România - Republica Moldova 2014-2020, este creșterea cooperării regionale pentru prevenirea și combaterea infracțiunilor transfrontaliere la granița cu Moldova. Se are în vedere crearea unei platforme IT

pentru asigurarea schimbului de date și informații, susținută de facilități moderne. Până la

finalul perioadei de implementare (29 iunie 2022), proiectul își propune să contribuie la o

creștere semnificativă a securității frontierei de est a Uniunii Europene. Printre partenerii beneficiari ai proiectului, în care Inspectoratul General al Poliției Române este lider, se află inspectoratele de poliție județene Botoșani, Galați, Iași și Vaslui, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din România, Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Iași, Școala de Formare Inițială și Continuă a Personalului Poliției de Frontieră Iași, Inspectoratul General al Poliției din Republica Moldova și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din Republica Moldova.

Proiectul beneficiază de o finanțare de 12.568.107 euro, respectiv 59.410.698 de lei. ●

rețeta zilei
Mozzarella
și roșii
la cuptor

INGREDIENTE. 400 g mozzarella, 3 roșii, 2 lingurițe oregano uscat, 2 linguri ulei de măsline, 1 praf sare;

PREPARARE. Se feliază roșiile spălate și mozzarella, pe cât posibil în felii egale ca lățime între cele două

preparate. Într-un vas de cuptor, se pune o lingură de ulei de măsline și se așază felii intercalate de brânză și roșii. Se stropesc feliile cu a doua lingură de ulei, se presară foarte puțină sare și oregano uscat și se dă la cuptor pentru 15 minute.

● A.F.

www.viata-libera.ro Viața caleidoscop

tv
mania

**Fitness și
contorsionism
erotic fără umor**

ANCA MELINTE
ancam@viata-libera.ro

● **Antrenament pentru sex.** Da, știu, numărul s-a petrecut la ultima ediție „iUmor”, dar am stat ceva în cumpănă dacă să scriu sau nu despre scenele pe care le-am putut vedea la Antena 1.

Îmbrăcată într-un costum de fitness extrem de... decolat, frumoasa Emiria și-a început show-ul cerând ajutorul unui bărbat puternic. A urmat o ședință de fitness cu mișcări sexual sugestive ale bazinului și replici pe măsură: „Ești așa de fierbinte!”, „Îți place mai dur?”. Și apoi o întrebare încuietore pentru prezentatorul Dan Badea: „Ce mărime ai?”. Ca să nu avem dubii la ce se referă, Emiria a scos la iveală două banane una mică de tot, cealaltă normală. Banana cea mare a fost decojită, plasată între coapsele strânse ale bărbatului și mâncată de Emiria într-o poziție contorsionată. „Mi-a mâncat banana”, a constatat Dan Badea evidența. Show-ul s-a finalizat cu un număr de striptis contorsionat, Emiria rămânând doar în bikini și doi plasturi puși pe sâni goi. Desigur, juriul a tras concluzia că n-a fost nimic vulgar, chiar dacă a rămas cu dilema „cum ar fi să faci sex cu o contorsionistă”. Nu m-am prins unde era umorul în toată povestea asta artistică, dar ce mai contează? ●

ACCIDENT
CU CĂRUȚA,
PE DRUMUL
EUROPEAN

NEATENȚIE. Un căruțaș aflat sub influența băuturilor alcoolice a reușit să provoace un accident rutier pe o șosea unde atelajele nu au voie să circule. » pag. 03

FĂRĂ PERMIS,
A FURAT
O MAȘINĂ
CA SĂ SE PLIMBE

DISTRAȚIE. Isprava unui tânăr din Galați, de a fura o mașină, deși nici măcar nu avea carnet, și de a se plimba cu ea prin jumătate de oraș, l-ar putea costa câțiva ani de pușcărie. » pag. 07

COTIDIAN INDEPENDENT / GALAȚI, ROMÂNIA / ANUL XXX, NR. 9131 / 20 PAGINI / 20 PAGINI SUPPLEMENT TV GRATUIT / 2 LEI

www.viata-libera.ro Viata pe scurt

APEL INUTIL LA 112 ● **ALARMĂ**

Părinte amendat pentru că i-a întârziat fiica la școală

MARIANA CONSTANDACHE
mariana@viata-libera.ro

Creșterea fulminantă a numărului de apeluri prin care se semnalează dispariții de copii a dus la declanșarea unei isterii publice. Un gălățean a fost amendat joi, 3 octombrie, după ce a sunat la 112, alarmat de faptul că fiica sa, în vârstă de 12 ani, nu a ajuns la școală. Vestea a primit-o de la directorul unității de învățământ, care l-a sunat la 40 de minute după începerea primei ore de curs. Speriat, părintele a sunat la 112, alertând poliția.

„Polițiștii au mers imediat la școala respectivă și au constatat că minora se afla acolo, aceasta declarându-le că a întârziat la prima oră de curs și nu a mai intrat

în sala de clasă, așteptând pauza în toaleta instituției. Bărbatul care a apelat la numărul 112 a fost sancționat contravențional de polițiști pentru alarmare fal-

să”, a precizat cms. șef Gabriela Costin, purtătorul de cuvânt al IPJ Galați. Sancțiunea primită de bărbat este o amendă de 1.200 de lei, minimul aplicabil în astfel de cazuri. Polițiștii le atrag atenția părinților care reclamă absența copiilor la 112 să facă, în prealabil, un minim de verificări privind locurile unde aceștia s-ar putea afla, înainte de a suna la 112. În cazul în care se dovedește că minorul declarat ca dispărut se afla într-un loc sau într-o situație ce ar fi putut fi prevăzută de părinte, acesta din urmă va suporta consecințele legale. ●

100 de lei pentru învățăcei

CARNET DE NOTE VIAȚA LIBERĂ

1 Ce notă îi dai ziarului tău astăzi?
săptămâna 30 sept - 5 oct 2019

1 2 3 4 5
6 7 8 9 10

Temă pentru acasă: completează, decupează și trimite într-un singur plic, pe adresa redacției (str. Domnească nr.68) sau vino și depune personal, 6 carnete de note „Viata liberă”, publicate de luni până sâmbătă inclusiv. Tragerea la sorți pentru desemnarea premiantului săptămânii va avea loc în holul redacției, în fiecare vineri, ora 13:00, după extragerile concursului „Bani grei cu Viata liberă”.

**Viata
libera**

TALON DE CONCURS

1 Nume

2 Unitatea de învățământ

3 Clasa/Anul

4 Telefon

Câștigătorul trebuie să facă dovada că urmează studiile unei instituții de învățământ, public sau privat

37

Bani GREI cu 300 lei pe săptămână!

Premiile se revendică până la
data următoarei extrageri.

**Viata
libera**

37 vineri

TALON DE CONCURS

1 Nume

2 Adresa

3 Telefon

4 B.I./C.I.

Talon valabil pe perioada 30 sept - 5 oct 2019

caricatura zilei

Baciu la (n)oi

Abonează-te!
cu doar **33** de lei/lună!

**Viata
libera**

Abonamentele se pot face la chioșcurile „Viata liberă”, până pe data de 28 a fiecărei luni, sau la factorii poștali.

**Economisești
225 lei/an!**
Un ziar total.

săptămâna
4 - 10 octombrie 2019

02 istoria altfel
Cum erau hrăniți
copiii acum
câteva mii de ani

03 gastronomie
Orașele lumii
cu cea mai mare
diversitate culinară

Viata
libera

**weekend
magazin**

www.viata-libera.ro

**DANA
NĂLBARU,
atacată
pe internet**

supliment gratuit al cotidianului **Viata libera**

MONDEN

Viața mi-a dat
înapoi extraordinar
de multe. Și atunci
am simțit că vreau
să dau cuiva,
la modul real,
ceva înapoi

DANA NĂLBARU
vedetă tv

● Vedeta a fost intens atacată în mediul online, atunci când a decis să-și retragă fiica cea mare de la școală

DANA NĂLBARU S-A RETRAS DE MAI MULȚI ANI DIN VIAȚA PUBLICĂ » **PAGINA 20**

ISTORIA ALT FEL

manuscrise

"Carnetele"
lui Leonardo
da Vinci,
reeditate

VALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

"Carnetele" lui Leonardo da Vinci, publicate inițial de editura Gallimard în 1942, cunosc o nouă ediție, la 500 de ani de la moartea artistului, arată platforma Frantzevinfo, citată de Mediafax.

Editura Gallimard a anunțat că lansează joi, 3 octombrie, noua formulă a "Carnetelor", care adună 1.600 de pagini ilustrate cu notele lui da Vinci dintre 1487 și 1508. Carnetele conțin gândurile artistului privind aspecte ale artei și tehnicii.

Editorilor le-a fost imposibil să reproducă integral conținutul manuscriselor care includ schițe legate de domenii diverse, de la arhitectură la mașini zburătoare, planșe anatomice, botanice și cartografice.

"Dacă picturile sale au trezit interesul contemporanilor săi, abia la finalul secolului al XIX-lea au fost redescoperite manuscrisele pe care le-a lăsat", explică Pascal Briost, istoricul care a îngrijit noua ediție.

Unele manuscrise sunt reproduse în noua ediție. Stângaci, Leonardo da Vinci scria de la dreapta la stânga și notele sale sunt greu de descifrat fără a fi folosită o oglindă. Limba pe care o folosește este italiană cu expresii din dialectul lombard. Ortografia pe care o folosea era personală și rândurile sale nu au niciun fel de punctuație sau accentuare.

Dintre carnetele lui da Vinci, 12 sunt păstrate la Institut de France din Paris, dar multe pagini se găsesc răspândite în toate colțurile lumii, mai ales la Londra și la Milano.

Leonardo da Vinci (15 aprilie 1452 - 2 mai 1519) s-a afirmat de-a lungul vieții în domenii multe și diverse: pictură, sculptură, arhitectură, știință, literatură, anatomie etc.

Cunoscut drept unul dintre cei mai mari pictori din lume, Da Vinci a întruchipat idealul umanist renescentist. ●

CUM ERAU HRĂNIȚI COPIII ÎN TRECUT ● ARHEOLOGIE

● 1350-800 î.e.n

● Obiecte din Neolitic

Biberoanele,
mii de ani de istorie

VALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Vase de ceramică, uneori cu forme fanteziste, erau utilizate în urmă cu mii de ani pe post de biberon, pentru a hrăni bebelușii cu lapte de animale, conform descoperirii unei echipe de oameni de știință, ce oferă o perspectivă interesantă asupra modului în care erau hrăniți copiii mici în preistorie, relatează Reuters, citată de Agerpres.

Arheologii au anunțat că au reușit să confirme funcția acestor obiecte de ceramică în care au descoperit urme de substanțe chimice provenind de la lapte de animale, precum vacă, oaie și capră. Cercetătorii au identificat urme de lapte în trei astfel de obiecte găsite îngropate în Germania, în morminte ale unor copii.

Cel mai vechi dintre cele trei vase descrise în studiu a fost confectionat în urmă cu 2.800 - 3.200 de ani, în timpul Epocii Bronzului. Epoca Bronzului este o perioadă din dezvoltarea civilizației când cele mai avansate tehnologii de prelucrare a metalelor (cel puțin din punct de vedere al răspândirii) erau tehnicile de extragere a cuprului și staniului (cositor) din minereul disponibil, iar apoi crearea unui aliaj din aceste metale pentru a turna bronzul. Epoca Bronzului face parte din sistemul celor trei epoci pentru societățile preistorice. În acest sistem, ea urmează

DEȘI ASPECTUL
CELORE TREI
OBIECTE STUDIAȚE
ÎN CADRUL
CERCETĂRII
ERA DESTUL
DE SIMPLU, ALTELE
ERAU REALIZATE
ÎN FORME
PRECUM CAPETE
DE ANIMALE,
CU URECHI LUNGI,
COARNE ȘI PICIOARE
ASEMĂNĂTOARE
CELORE UMANE

Neoliticului în unele zone de pe glob. În majoritatea Africii subsahariene, Neoliticul este urmat direct de Epoca Fierului.

Alte obiecte similare, datând chiar și de acum 7.000 de ani, din Neolitic, au fost descoperite în alte regiuni, au explicat oamenii

de știință. Neoliticul (sau epoca pietrei lustruite) este o perioadă din istoria omenirii. Termenul a fost inventat în 1865 de istoricul John Lubbock. Neoliticul este penultima epocă a preistoriei și cea mai scurtă, ea a urmat după Mezolitic și a precedat epoca metalelor. Este caracterizată prin folosirea uneltelor de piatră lustruită și a metalurgiei primitive a cuprului, prin apariția agriculturii primitive, a creșterii vitelor și a olăriei.

„Cred că ne-a oferit prima dovadă directă despre ceea ce mâncau copiii sau despre ceea ce le era dat să sugă, în preistorie”, a declarat specialistul în arheologie biomoleculară Julie Dunne de la Universitatea Bristol din Anglia, autoarea principală a cercetării publicate în revista Nature. „Ne demonstrează dragostea și grija pe care acești oameni din preistorie o aveau față de bebelușii lor”, a adăugat ea.

Aceste obiecte, îndeajuns de mici pentru a încăpea în mâinile unui bebeluș, erau utilizate pe post de biberon cu lapte și aveau un cioc îngust prin care copilul putea suge lichidul.

Deși aspectul celor trei obiecte studiate în cadrul cercetării era destul de simplu, altele erau realizate în forme precum capete de animale, cu urechi lungi, coarne și picioare asemănătoare celor umane.

„Mi se par incredibil de drăguțe. Și oamenii din preistorie probabil că li se păreau la fel - aces-

tea aveau o funcție dublă, inclusiv cea de a distra copiii, precum animalele de pluș din prezent”, a afirmat arheologul Katharina Rebay-Salisbury de la Institutul pentru Arheologie Orientală și Europeană din cadrul Academiei de Științe din Austria, coautoare a studiului.

Viața în acele vremuri nu era ușoară, a explicat Rebay-Salisbury, numeroși oameni trăind în condiții lipsite de igienă și confruntându-se cu foamea și bolile, motiv pentru care speranța de viață era redusă.

În Epoca Bronzului și Epoca Fierului din Europa, circa o treime dintre nou-născuți mureau înainte de a împlini un an și doar aproximativ jumătate dintre copii atingeau vârsta adultă, a indicat Rebay-Salisbury. ●

● Obiecte din Epoca Bronzului din România

GASTRONOMIE

ZECI DE RESTAURANTE SPECIFICE ● TOP

Orășele cu cea mai mare diversitate culinară

MONICA ZANET
monica.zanet@viata-libera.ro

O plimbare prin aceste orașe poate fi o călătorie culinară în jurul lumii. În New York poți găsi alimente de pe aproape jumătate din globul pământesc, potrivit gustarte.ro.

New York

Era firesc ca într-o metropolă ca New York să fie o diversitate culinară mare. Aici există nu mai puțin de 94 de bucătării naționale, reprezentate prin localuri cu bucate având specificul respectivelor țări. Poți mânca bucate din El Salvador, Trinidad și Tobago, Peru, Senegal, Belarus, Cipru, Bangladesh, România sau Laos.

Londra

Londra te duce cu gândul la fish and chips, numai că, odată ajuns aici, îți vei da seama că ai putea face ocolul bucătărilor lumii. Nu mai puțin de 89 de bucătării naționale sunt reprezentate în metropola britanică. Cele mai bine reprezentate sunt cele din statele unde Marea Britanie a avut colonii.

Toronto

Toronto are restaurante cu bucate din 73 de țări diferite. Emigranții au adus cu ei și mâncarea de acasă, iar mulți dintre ei și-au deschis localuri care au avut succes la localnici. Poți mânca orice aici, de la carne de cal la măduva din diverse tipuri de oase.

Chicago

În 2017, Chicago a primit titlul de orașul cu cele mai multe restaurante și nu degeaba. Găsești aici bucate tradiționale din 66 de țări. Toată America de Sud este reprezentată, dar și Polonia, China, Italia, Honduras și multe altele.

Paris

Gastronomia franceză este cea mai bună din lume, dar acesta nu este un motiv pentru ca celelalte bucătării naționale să nu fie recunoscute. Găsiți aici peste 65 de specificuri dintre cele mai diverse, precum Benin, Alger, Togo, Danemarca, Elveția, Pakistan, Australia.

Melbourne

De multe generații, emigranții din Mexic, Japonia, Spania, Vietnam, China, India, Italia, Gre-

cia, Orientul Mijlociu, nordul Africii sau Franța trăiesc în Melbourne. Și-au adus și gastronomia cu ei și așa au rezultat 64 de restaurante cu specific național.

Berlin

Cârnații și berea sunt combinația pe care te aștepti să o găsești când ajungi la Berlin. Vei fi surprins să găsești alte 64 de specificuri naționale.

Dubai

Gastronomia din Emiratele Arabe Unite este o combinație de preparate din Iran, Liban și mâncăruri din lumea arabă. Pe lângă acestea, mai poți găsi alte 64 de bucătării tradiționale, cea grecească fiind una dintre ele.

San Francisco

O combinație de 60 de gastronomii din toată lumea asigură diversitatea culinară a orașului San Francisco.

Los Angeles

60 de bucătării tradiționale din întreaga lume se găsesc și în restaurantele din Los Angeles. De la gastronomie românească la cea asiatică sau din diverse țări africane te vor purta într-o călătorie culinară mondială. ●

Budincă din orez cu mango caramelizat, lime și cocos

► **INGREDIENTE.** 100 g orez, 600 ml lapte, 400 ml lapte de cocos, 2 linguri zahăr, 2 linguri cacao, 1 pâstăie de vanilie, 1 vârf de sare, 1 lime, fulgi de migdale, 2 mango (coapte, dar nu moi), 20 g unt, 4 linguri zahăr, 2 plicuri zahăr vanilat, înghețată de vanilie.

► **PREPARARE.** Înainte de a te apuca de prepararea rețetei, clătește bine orezul. Într-o oală, adaugă orezul, cele două feluri de lapte, zahărul, vanilia din pâstăie și sarea. Lasă să fiarbă la foc mic, amestecând din când în când. Atunci când compoziția începe să se îngroașă, amestecă mai des, până când orezul se frăgezește, în jur de 30 de minute. Răcește apoi la

temperatura camerei. Curăță mango, apoi taie-l felii. Pune untul și zahărul într-o tigaie și lasă la foc mic până începe să se topească. Apoi dă flacăra mai mare, pentru ca siropul să se îngroașe și să prindă culoarea caramelului. Trece felii de mango prin zahăr vanilat, apoi adaugă în sosul de caramel și mai lasă pe foc 5 minute, întorcând felii pentru a nu se arde. Adaugă budinca de orez în boluri sau pe un platou, aranjează felii de mango pe deasupra, felii de lime, toarnă caramelul rămas și presară fulgii de migdale. Alături, pune și niște înghețată de vanilie. **M.Z.**

rețete de weekend

INELE DE CEAPĂ

INGREDIENTE. Ceapă, ulei pentru prăjit, 1 ou, 480 ml apă minerală, 360 ml bere blondă, 2,5 lingurițe zahăr, 1,5 lingurițe sare, 2,5 lingurițe pudră de ceapă, 2,5 lingurițe boia de ardei iute, 2,5 lingurițe pudră de usturoi, 230 g amidon, 375 g făină, 6 cepe mari.

PREPARARE. Potrivit Foodstory, încălzește cuptorul la 100-120 grade C. Taie cepele în inele groase de 0,5 cm. Selectează doar inelele mari. Amestecă inelele de ceapă cu 125 g făină și lasă-le să stea așa timp de 30 minute. După acest interval, amestecă restul de făină cu amidonul, condimentele, zahărul și sarea într-un bol mare. Într-un alt bol, amestecă berea cu apa și oul. Toarnă și încorporează treptat ingredientele umede în cele uscate. Încinge o cantitate generoasă de ulei într-o tigaie adâncă, pe foc mediu spre mare, până când uleiul ajunge la 180 grade C. Înmoaie pe rând inelele de ceapă în aluatul pregătit și prăjește-le în ulei, timp de 3 minute, întorcându-le o dată. Scoate inelele prăjite pe șervețele de hârtie, presară sare deasupra lor și apoi transferă-le pe niște tăvi în cuptorul încălzit pentru a le păstra la cald. ●

NĂUT PICANT LA CUPTOR

INGREDIENTE. 500 g năut, 1/2 linguriță sare de mare, 1/2 linguriță piper cayenne, 1 linguriță pudră de chili, 1 linguriță chimen măcinat, 2 linguri ulei de măsline.

PREPARARE. Scalzi năutul în ulei de măsline și îl condimentezi bine. Încălzește cuptorul la 200 grade Celsius. Într-un bol mare, amestecă boabele de năut cu toate ingredientele, apoi întinde-le în tavă, într-un singur strat, pe o foaie de copt. Pune tava în cuptor pe rândul din mijloc. Lasă-le 30-40 de minute la cuptor până devin crocante, potrivit unei rețete on-line, de pe chow.com. ● **M.Z.**

beneficii

Emmentaler, brânza cu rol de antibiotic natural

MONICA ZANET
monica.zanet@viata-libera.ro

Brânza este un superaliment. Afirmatia a fost făcută în mod oficial de către o echipă de cercetători de la Universitatea din Coreea, potrivit gustarte.ro. Brânzeturile elvețiene sunt cele care au cele mai multe beneficii pentru sănătate potrivit oamenilor de știință.

Potrivit studiului, sortimentele de brânză provenite din Elveția au proprietăți unice care le fac nu doar

extrem de gustoase, ci și potrivite pentru o dietă sănătoasă. În compoziția lor intră o bacterie cu rol de antibiotic, propionibacterium freudenreichii, care nu se mai poate găsi nicăieri în lume. În urma cercetărilor, coreenii au ajuns la concluzia că prin introducerea în dieta zilnică a brânzeturilor produse în Elveția ne întărim sistemul imunitar și scădem nivelul inflamațiilor.

Propionibacterium freudenreichii se găsește în emmentaler și este responsabilă și cu gustul deosebit

pe care acesta îl are. Potrivit unui studiu publicat în Culture Magazin, cu cât găurile din brânză sunt mai mari, cu atât mirosul este mai puternic și deci concentrația de bacterie cu rol de antibiotic mai mare. În brânzeturi se găsește o combinație perfectă de calciu, proteine, vitamine și minerale (zinc, vitamina A, riboflavină, B12). Alături de câteva nuci sau felii de fructe, potențialul îi crește, iar dacă mai adăugăm și un pahar de vin, sigur se va îmbunătăți și starea de spirit. ●

IT&C

Viata liberă
VLonlineCEL
MAI POPULAR
TELEFON
DIN ROMÂNIA

STUDIU. DeviceAtlas, o companie care se ocupă cu studii de piață, a publicat un nou raport care prezintă cele mai populare dispozitive mobile folosite online. Aceasta a descoperit că în majoritatea țărilor care au luat parte la studiu, un singur smartphone se află pe primul loc la nivel de popularitate online, iar acesta nu este unul cu Android. Este vorba despre iPhone 7, telefonul pe care Apple l-a lansat în 2016 și pe care compania abia de curând l-a scos de la vânzare, care încă se regăsește în oferta multor magazine

online și offline. În 23 din 36 de țări care au participat la acest studiu de piață, iPhone 7 a fost telefonul cel mai utilizat online în trimestrul al doilea din 2019. Acesta a reușit să prindă și locul al doilea în alte țări în care nu era în top. Acest lucru nu înseamnă nicicum că telefoanele Apple sunt cele mai populare din lume, studiile de vânzări poziționând Apple pe locul al treilea sau chiar al patrulea în anumite cazuri la nivel de vânzări globale, în spatele Samsung și Huawei, însă se pare că anumite modele ale sale se vând foarte bine, mai bine decât alte modele individuale ale concurenței. iPhone 7 a ieșit pe primul loc chiar și în România, fiind desemnat cel mai popular telefon de la noi din țară, într-un top care este dominat de către dispozitivele Apple și Samsung. Huawei a reușit să prindă un singur loc în acest clasament, cu modelul P20 Lite, în ciuda faptului că este cel de-al doilea mare producător la nivel de vânzări din țară. ● **Valentin Chițu, sursa go4it.ro**

PERFORMANȚĂ FOTO ● **DXOMARK**Huawei Mate 30 Pro
are cea mai bună
cameră din lumeVALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Huawei s-a remarcat în ultimii doi ani cu smartphone-uri care au schimbat complet modul în care realizăm fotografii pe telefon. Compania chineză a introdus pentru prima dată modul nocturn cu expunere lungă, a adoptat camerele cu zoom 3x sau 5x și a oferit trei camere foto, fiecare cu obiective diferite. Mate 30 Pro, noul său flagship, în ciuda faptului că nu vine echipat cu software-ul Google, continuă tradiția, oferind cea mai bună performanță foto de pe piață, alături de îmbunătățiri semnificative la capitolul performanță video, spune DxOMark.

Celebra publicație DxOMark, considerată etalon pentru testele sale profesionale pentru performanța foto și video a smartphone-urilor și camerelor foto digitale, a supus noul Mate 30 Pro de la Huawei la noile sale teste de performanță. Clasamentul DxOMark a fost deja actualizat pentru cele mai recente smartphone-uri testate, pentru a reflecta noul sistem de notare, iar Mate 30 Pro se pare că a reușit chiar și așa să „aterizeze” direct pe locul întâi.

Fostul model fruntaș, Galaxy Note10+ 5G de la Samsung, trece astfel pe locul al doilea, neputând ține pasul cu performanța noului

Mate 30 Pro în câteva puncte-cheie. În primul rând, focalizarea este mai bună pe Mate 30 Pro, iar nivelul de zgomot mai redus, în special datorită senzorului cu suprafață mult mai mare, care captează mai multă lumină. Apoi detaliile sunt păstrate mult mai bine, în timp ce performanța pe timp de noapte și zoom-ul sunt mult mai bune pe noul telefon Huawei.

La capitolul video, Huawei nu a reușit decât să ajungă din urmă concurența, fără să o întrecă. Telefonul filmează și stabilizează bine, însă în continuare există câteva probleme, în special în lumină slabă. DxOMark a criticat de asemenea Mate 30 Pro atunci când vine vorba despre camera ultra-wide, care nu oferă un câmp vizual atât de larg precum alte dispozitive de pe piață.

La capitolul „selfie”, Huawei Mate 30 Pro stă binișor, cu un scor de 93 de puncte, însă intră în clasamentul camerelor frontale sub modelele Galaxy S10, S10+ și S10 5G și Note10+ 5G, cât și sub ZenFone 6, care folosește camera principală pentru realizarea autoportretelor.

Cu toate acestea, Mate 30 Pro rămâne campionul incontestabil al fotografiei pe smartphone-uri și nu pare să aibă niciun rival care să atenteze la locul său din clasament în acest moment. ● **sursa go4it.ro**

117 **DXOMARK**
CAMERA

126 PHOTO

101 VIDEO

Viata liberă
VL www.viata-libera.ro

gaming

LG G8X ThinQ cu Dual Screen

VALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Dezvăluit la începutul acestei luni, noul flagship LG G8X ThinQ este un smartphone high-end, compatibil cu un accesoriu care îi permite să afișeze conținut pe două ecrane.

Element central în planurile companiei pentru cucerirea segmentului de gaming, LG G8X ThinQ este oferit împreună cu un accesoriu luând forma unei huse de protecție, care adaugă un ecran suplimentar, identic celui principal oferit de telefonul mobil. Însă acesta oferă mai mult de-

cât spațiu de afișare suplimentar, aplicația dedicată LG Game Pad permițând convertirea în controller de gaming cu interacțiune touch, utilizatorii alegând între mai multe configurații adaptate pentru jocuri cu mașini, acțiune, strategie etc.

Integrată cu accesoriul dual screen, aplicația Game Launcher oferă acces direct la platforma YouTube Gaming, unde sunt găzduite numeroase canale cu conținut pe teme de gaming.

Potrivit LG, ecranul secundar poate fi folosit pentru a urmări conținut sau primi indicații din partea altor jucători în timp ce ne

jucăm folosind ecranul telefonului, utilizatorii G8X ThinQ fiind astfel avantajați în sesiunile de joc multiplayer.

O experiență de gaming nu poate fi completă fără sunet stereo de calitate, G8X ThinQ oferind difuzoare de 1.2W și procesor au-

dio Quad DAC pe 32biți, capabil să imprime sunetului efecte de spațializare 3D.

La partea de hardware, G8X ThinQ este susținut de chipsetul Snapdragon 855, cu performanțe de top pe partea de CPU, dar și cea de GPU. ● **sursa go4it.ro**

SEXOLOGIE

ÎN ROMÂNIA ● **SONDAJ**

Şase din zece tineri fac sex neprotejat

60 la sută dintre tinerii români au avut cel puțin un contact sexual neprotejat de la începerea vieții sexuale, arată cel mai recent chestionar realizat de planificaneprevazutul.ro, o platformă online de educație sexuală și contraceptivă, potrivit csid.ro. Cu toate acestea, 93 la sută dintre ei știu că o sarcină poate apărea chiar și în urma primului contact sexual, iar 66 la sută dintre ei se tem de instalarea unei sarcini nedorite în cazul unui contact neprotejat.

Mai mult, peste 15 la sută dintre tineri nu folosesc metode contraceptive, în timp ce 57 la sută dintre ei declară că folosesc prezervativul, iar 18 la sută se bazează pe metoda retragerii, deși aceasta prezintă un risc de eșec de 26 la sută. Doar una din

zece tinere intervievate folosește pilulele anticoncepționale, o variantă contraceptivă eficientă în 99,7 la sută din cazuri. Alegerea metodei contraceptive rămâne o preferință individuală, în condițiile în care 34 la sută dintre tineri au răspuns că preferă să și-o aleagă pe cont propriu, iar 24 la sută folosesc metoda aleasă de partener/ă.

Chestionarul arată că mai mult de jumătate dintre respondenți știu că pot apela la pilula de a doua zi în cazul unui accident în pat, iar o proporție asemănătoare știe că pilula de a doua zi se poate lua de mai multe ori pe an, dar numai în cazuri de urgență. Contracepția de urgență este o măsură de protecție eficientă în cazul în care altă metodă contraceptivă a dat greș, dacă este utilizată în cel

mult 72 de ore de la contactul sexual neprotejat.

Debutul vieții sexuale, tot mai timpuriu

Studiul scoate în evidență că tinerii își încep viața sexuală din ce în ce mai devreme. Mai exact, dacă vârsta medie declarată de respondenții studiului din 2018 era de peste 17 ani, acum mai mult de jumătate dintre participanții la sondaj au răspuns că și-au început viața sexuală la mai puțin de 17 ani (nouă la sută dintre ei chiar înainte de 15 ani). Chestionarul arată că mulți dintre tineri încă fac alegeri privind viața lor sexuală bazându-se pe informații eronate sau pe mituri, chiar dacă gradul de informare cu privire la sănătatea sexuală crește de la an la an. Prietenii și familia nu dețin un rol important în informarea tinerilor. ● **Iulian Cozma**

TINERII ROMÂNI ÎȘI ÎNCEP VIAȚA SEXUALĂ DIN CE ÎN CE MAI DEVREME

efecte

Ce trebuie să știi despre pilula de a doua zi

Pilula de a doua zi este cea mai accesibilă metodă de urgență pentru a evita o sarcină nedorită. Succesul său depinde însă de corectitudinea utilizării. Dr. Mirela Popa, medic primar obstetrică-ginecologie și specialist al campaniei Planifică Neprevăzutul, explică ce ar trebui să știe adolescentele înainte să ia pilula de a doua zi, conform csid.ro.

Contracepția de urgență este o metodă care se folosește după contactul sexual neprotejat, în scopul prevenirii unei sarcini nedorite. De asemenea, pilula de a doua zi este indicată în cazurile în care metoda contraceptivă

folosită a dat greș (prezervativul a alunecat sau s-a rupt, femeia a uitat să ia două sau mai multe pilule contraceptive consecutive, dispozitivul uterin a fost expulzat). Așadar, contracepția de urgență se folosește în cazuri de „accident”.

Această pilulă are o rată de succes de 99 la sută. Dacă este folosită în primele 24 de ore, eficiența sa este de 99 la sută. După această perioadă, rata de eficiență scade la 85 la sută, pentru intervalul 25-48 de ore, și la 58 la sută, pentru intervalul orar 49-72. Dacă este administrată după cele 72 de ore, pilula de a doua zi nu mai poate avea niciun efect. Este important de știut că pilula

de a doua zi se eliberează fără prescripție medicală, pentru că nu se regăsește pe lista medicamentelor periculoase pentru organism, având riscuri extrem de scăzute pentru utilizatoare. Astfel, pilula de a doua zi a fost încadrată de către autoritățile competente în categoria OTC - medicamente eliberate fără prescripție. Te poți baza, astfel, pe o soluție rapidă, sigură și eficientă care, la nevoie, te poate ajuta să previi o sarcină nedorită. ● **Iulian Cozma**

viață sexuală

SUNTEM ATRAȘI DE PERSOANELE CARE NE SEAMĂNĂ

PARTENERI. Definiția atracției este simplă. Conform dicționarului, aceasta este o înclinație puternică pe care o ființă o simte pentru alta. Totuși, dincolo de sensul acestui sentiment, există câteva legi descoperite de cercetători de-a lungul timpului. “Psychology Today” a realizat lista celor mai ciudate legi ale atracției sexuale. Rădăcinile surprinzătoare ale atracției sexuale. Te simți atras de femei, de bărbați sau de ambele? Conform cercetărilor, în timp ce bărbații heterosexuali și homosexuali par a ști cu precizie ce simt față de femei sau de bărbați, se pare că femeile heterosexuale și lesbiene nu știu. Cercetătorii cred că sexualitatea feminină este mai flexibilă decât cea a bărbaților. Cu toate că ei nu cred că femeile sunt în mod inerent bisexuale, aceștia sunt de părere că atracția sexuală a femeilor se poate schimba mai ușor decât în cazul bărbaților. Ați putea fi surprinși să aflați că suntem atrași sexual de noi înșine sau cel puțin de potențialii parteneri care arată ca noi. Un studiu realizat în 2010 a arătat că oamenii au exprimat atracția sexuală față de propria persoană după ce le-au fost arătate fotografii în care trăsăturile le erau modificate astfel încât să nu-și dea seama. Rezultatele sugerează că suntem inconștient atrași de cei care ne seamănă. De fapt, suntem mai predispuși să ne alegem parteneri care au aceeași culoare a părului și a ochilor cu noi sau alte trăsături fizice comune. De asemenea, este foarte probabil ca persoana pe care o alegem să ne fie partener de viață să semene mai bine cu părintele nostru de sex opus decât noi înșine. ● **Iulian Cozma**

CICLUL MENSTRUAL INFLUENȚEAZĂ DECIZIILE

OBSERVAȚIE. Nivelul de atracție al femeilor variază în funcție de ciclul menstrual. De exemplu, femeile heterosexuale, care sunt în perioada fertilă, preferă bărbații mai masculini. Totuși, atitudinea femeilor față de propriii parteneri se poate schimba pe parcursul ciclului menstrual. Atunci când femeile au nivelul estrogenului ridicat, ele sunt mai predispuse să-și înșele partenerul. Totodată, femeile se simt atrase de bărbații cu gene bune, intervenind involuntar grija pentru potențialii urmași. ● **Iulian Cozma** sursa Psychology Today

LECTURĂ

**Cenacul
„Noduri
și Semne“**
Între literatură
și Facebook

Să așterni pe o pagină de hârtie, fie ea și virtuală, cele mai intime gânduri ale tale și cele mai răscolitoare trăiri, și apoi să le citești în fața unui grup din care fac parte suficient de mulți oameni pe care de-abia i-ai întâlnit, ca să-ți se facă un pic teamă, este un act de curaj. Un act de curaj, dar și unul de asumare a modului personal de exprimare literară, știind faptul că niciodată nu vei fi pe placul tuturor, indiferent cât de bine ai scrie. **Mihai Vîrtosu**, tânărul care și-a învins frica vinerea trecută, a fost aplaudat pentru curajul său, și încurajat să evolueze. Părerea generală a fost că, printre multe stângăcii specifice primei perioade de creație - perioada jurnalului căruia azi i se spune blog - și multitudinea de fraze sentențioase marcate de o filosofie de tip Facebook, se găsesc suficiente semne că autorul are o voce care poate fi antrenată, prin lecturi serioase și multe ședințe de cenacul, și o poveste care merită spusă frumos. „Textul face parte dintr-o etapă. Una de formare. Apreciez căutările pe care le-am simțit și în text. Tonul este unul de jurnal” (**Carmen Neacșu**).

„Am asistat la o eliberare a sufletului. A făcut doar primul pas și trebuie să fie conștient de asta. Îi așteptăm pe următorii. Deocamdată, textul trebuie lăsat într-un sertar, o vreme, apoi să se întoarcă asupra lui. În acest stadiu e, clar, un jurnal. Se simte și o anumită lipsă de lectură. E un tip de literatură on-line” (**Adi G. Secară**).

„Apreciez curajul de a se deschide în fața noastră. Trebuie lecturi serioase” (**Anca Șerban Gaiu**).

„Fiind prima lucrare oficială, e mult mai bine decât mă așteptam. Să nu renunțe. A vorbi despre o pasiune, un hobby, înseamnă să vii, ca scriitor, și cu amănunte, dar acestea lipsesc. Deocamdată, e la nivelul de jurnal, linear și lipsit de concluzii, iar egocentrismul care se simte în text e ușor deranjant. Sfaturile sunt de tip oracol, ca pe vremea când eram elevi. Punctează, în schimb, la sinceritate” (**Victor Cilincă**).

„E singurul text pe care l-am înțeles și eu de la cap la coadă!” (**Ovidiu Nedu**) ● **Iulian Mardar**

Astăzi, 4 octombrie, va citi
Anca Șerban Gaiu.
Cel mai probabil, poezie.

EVADARE DIN REALUL AGRESIV ● CONSEMNĂRI

Un poet al meditației
romantice

VALERIU VALEGGI: „MARȘUL NUCILOR PE MARE” (Ed. Princeps Multimedia, Iași, 2019)

Noua carte de poezie a lui **Valeriu Valeggi** are un titlu incitant, „**Marșul nucilor pe mare**”. Un titlu-metaforă. Deosebit de atractivă este și cartea în sine. Cu deosebire, conținutul ei.

În prefața intitulată „*Valeriu Valeggi și poezia ca hologramă a visului*”, poetul și criticul **Daniel Corbu** ne aduce lămuririle necesare, de mare ajutor în lectura și mai ales în înțelegerea sensurilor închise în poeme. „Cum și altădată spuneam, avem de-a face cu un poet al meditației romantice, realizând din fiecare poem al cărții un fel de simfonie ființială, emina-mente epifanică. Valeriu Valeggi nu se aliniază niciunei școli lirice, niciunei grupări literare exhibiționiste, nu e nici klokotrist, nici paradoxist, nici fracturist, el scrie din talent nativ, într-o formulă proprie, punând la baza creației sale visarea și având o încredere oarbă în poezia ca salvare a ființei și ca evadare din realul agresiv. (...) Cititorul își va da seama că marele personaj al acestei cărți de meditație lirică este Timpul, căruia lumea îi este supusă. „Cineva s-a înecat/ cu vreo patimă ceva/ dar nimeni, chiar nimeni/ nu a scăpat de sub talpa timpului” - spune poetul. Iată viziunea: lumea e o întindere imensă de apă, o mare zbuciumată, iar oamenii, niște nuci agitate de valuri, un fel de bouteilles a la merrătăcitoare. Asemănarea creierului uman cu miezul de nucă îi oferă ocazia atâtor povești despre condiția umană.”

Să deschidem cartea. „În vale/ o adunare de bolovani/ mai la vale/ un flăcău cu ispita-n brațe/ dincolo hât de vale/ holograma visului.” („Partea nevăzută”) Așa încep „poveștile”, cum a numit Daniel Corbu poemele din această carte. „Că de nu s-ar afla/ nu s-ar povesti/ ce a fost cine să creadă/ ce a urmat nu te privește/ se făcea cum o apă mare/ roade pe la subțiori/ pe acel fecior din stâncă/ ce a fost cine să nu creadă/ de nu s-ar povesti/ ce a urmat doar te privește/ și de nu s-ar mai afla/ despre acea apă/ fără de hotare.” („Fără de hotare”)

O dată în plus se confirmă adevărul că trunchiul poeziei, metafora, este filosofie condensată, atât cât să poată fi ab/sorbită mai lesne de oricine i se rătăcește în cale, împreună cu viața și cu sufletul său, se înțelege. De-a lungul cărților sale, Valeriu Valeggi ne-a obișnuit cu „pescuitul” înțelesurilor lumii, pe care apoi să ni le servească, firește, crude în paginile tichuite pentru noi, cititorii săi. Și pentru a nu ne plictisi de „me-

niu”, de fiecare dată ceea ce află poetul în universul de dincolo de propria făptură arată, evident, altfel. Pentru că spațiul-timp e mereu altul, iar ființele de acolo abia așteaptă să le fie citite aventurile simțirii. Cu bune, cu rele. „Aud largi suspine suind” zice un titlu: „Aud largi suspine suind/ dinspre partea sufletului nevăzută/ cum păsările-n maratoane nesfârșite/ mi-aduci aminte/ că sunt de o seamă cu treptele de la intrare/ nu mai e mult/ și o nouă primăvară o să ne sărbătorească/ iar o să plângi/ pentru că nopțile te strâng/ cum o cămașă purtată pentru prima oară/ cauți pricină largilor suspine/

ezitărilor/ nu ne va fi teamă/ de crucea coșcovită/ din spinare.”

Poemele oferite sunt neliniștite, marcate de căutări de sensuri, de munci dramatice, surprinse în metafore inspirate. „În toiul secetei/ te vād meșterind/ la pustia din noi./ nu-i îndeajuns de târziu/ poți scrie de zor/ însuflețindu-ți iluziile sadea./ cum o

umori regrete vise/ puse într-un deșert ad-hoc/ îmi spui că zilele s-au tot dus/ cum o năframă-n rafala tare/ și lacrimi ne acompaniază/ pulsul ușor grăbit?”

Cartea adună 72 de poeme, zece dintre ele fiind traduse în englezește de Brândușa Ilie. Unul dintre cele mai profunde este „Crucea coșcovită”, reprodus pe o copertă interioară: „Ce mai urmează?! poate în coasta unui izvor/ ne vom reîntâlni ursita/ poate într-un ceas salvat/ de beatitudinea

pasăre/ să schimbi zările/ (și ce-om mai visa/ ziua în amiaza cam șuie)./ cum o pală de vânt/ să pășești peste coclaurile-nmiresmate/ (și ce-om mai juca/ într-o dragoste de-a surda)./ ce mai aștepti/ după secetă/ de la un biet cavaler/ (ba suind ba coborând/ precum acele blândului ceas)/ din fostul cartier al demobilizaților?” („Cum o pală de vânt”). Sau: „Încă un zbor/ deasupra valurilor/ să-ți dai drumul/ pe verticala norului/ setea să-ți curme/ frica demonică./ un ultim zbor/ în torida îmbrățișare/ și să dispari

c-un țipăt/ de șturlubatec pescăruș.” („Încă un zbor”). Nu de puține ori poetul alege să se redefinească în lucrarea sa, pentru a se ști foarte limpede cine ne este ghid în ampla și deloc liniștită călătorie pe „marea” vieții. „Cu mine rămâne să/ te hotărăști. continuăm/ sau nu continuăm/ să ofilim zilele care/ au mai rămas din anotimpul/ acesta nenorocit. cu mine/ nu s-au terminat înfloririle/ și vegherile în prag/ de dumiriri. rămâne/ să te ascunzi după degetele/ de la ambele mâini și/ să privești să privești/ c-un ochi altfel decât/ o furnică rătăcită.” („Să privești să privești”). Poemul citat face parte din ceea ce definim drept „ars poetica”, lucrare ce impune și alăturarea unui „Autoportret”: „Poetul vede cu inima/ deschisă la răscruce// poetul aude cu fruntea/ în bătaia cuvântului de la naștere// poetul calcă pe ape/ precum crinul sfidează norii// ale lui haina albă/ și drolul de sare sunt// numai el știe/ să alinieze pietrele/ și să le asculte// numai lui orizontul/ i se destăinuie/ tandru// poetul ay poetul/ cum țipă la lună/ și ea se micșorează// poetului dintr-o bucată/ s-amâne moartea/ ce-i mai place.”

În textul care încheie volumul, criticul **Firiță Carp** afirmă: „Folosindu-se de libertatea și puterea magică a versului modern, Valeriu Valeggi ne invită la un regal metaforic de înalt rafinament.” Și ne îndeamnă să citim „O întâmplare”, unul dintre poemele deosebite din carte. Ceea ce și facem: „Abia în visul următor/ ți-ai regăsit cadența/ se făcea cum în miezul zilei/ nucii mărșăluiau decizi/ pe marea liniștită/ și ce mândru îți arătai noua față/ curioșilor.”

Poetul Valeriu Valeggi este membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Iași.

● **Dan Plăeșu**

DESCOPERĂ

CONFORM UNIVERSITY OF ROCHESTER ● GEOFIZICĂ

Câmpul magnetic al Pământului este din ce în ce mai slab

VALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Câmpul magnetic al Pământului este din ce în ce mai slab, însă nu va dispărea complet pentru următoarele câteva miliarde de ani, conform oamenilor de știință de la University of Rochester, New York, informează site-ul Live Science, citat de Agerpres.

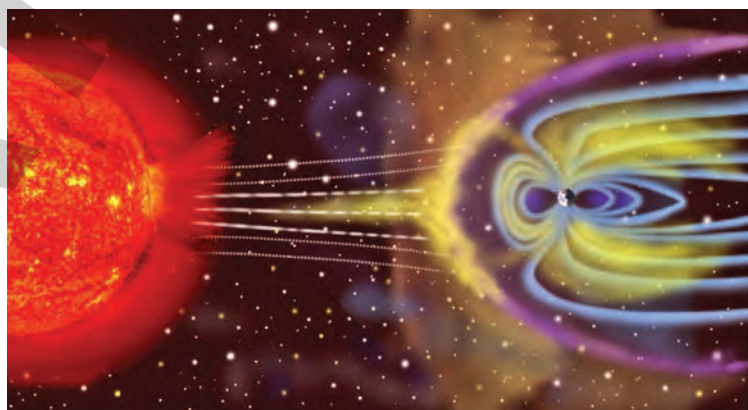
Câmpul magnetic se extinde în spațiu din polii planetei, învăluind Pământul într-o mantie protectoare împotriva fluxurilor de particule ionizate provenite de la Soare și oferind o constantă necesară navigației, după ce a contribuit major la apariția condițiilor necesare dezvoltării vieții pe această planetă.

Ce s-ar întâmpla dacă acest câmp magnetic ar dispărea peste noapte? Un volum mare de particule solare încărcate electric ar bombardă instant suprafața planetei, „prăjind” liniile de înaltă tensiune și expunând toate viețuitoarele de pe Pământ la radiații ultraviolete. Cu alte cuvinte, dispariția câmpului magnetic ar fi o catastrofă cu consecințe grave, incompatibile cu viața pe termen lung, însă nu ar fi un scenariu apocaliptic cu consecințe imediate.

Geofizicienii au constatat că de mai bine de un secol câmpul magnetic al Pământului slăbește în intensitate. În prezent sunt câteva regiuni în care acest scut protector este deosebit de fragil, așa cum ar fi Anomalia Atlanticu-

lui de Sud (din emisfera australă), care perturbă activitatea sateliților aflați pe orbite joase.

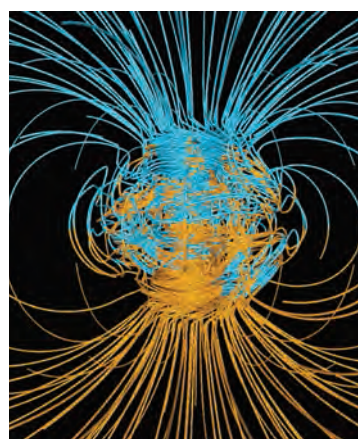
Primul lucru pe care trebuie să-l înțelegem despre acest scut protector este că nu va dispărea peste noapte, cel puțin nu pentru următoarele câteva miliarde de ani. Câmpul magnetic al Pământului își are originea în „dinamul” din centrul Pământului, în nucleul acestei planete compus în cea mai mare parte din fier și nichel. Stratul exterior al nucleului este compus din metale topite și este alimentat de procesul de convecție al căldurii eliberate pe măsură ce nucleul interior, solid, se mărește prin solidificarea treptată a straturilor superioare, conform lui John Tarduno, geofizician la University of Rochester. Potrivit oamenilor de știință, nucleul interior solid al Pământului crește în diametru cu aproximativ 1 milimetru pe an.

Acest dinam din centrul planetei funcționează de miliarde de ani. John Tarduno și echipa sa au descoperit dovezi ale existenței câmpului magnetic al planetei în minerale de zirconiu vechi de 4,2 miliarde de ani.

Nu este foarte clar cum a pornit acest dinam. Ipoteza cea mai vehiculată este cea a impactului dintre Pământ și o altă protoplanetă, eveniment ce a dus și la formarea Lunii - satelitul care are de asemenea un rol major în apariția și evoluția vieții pe Pământ, asigurând stabilitatea axului orbital al planetei, succesiunea anotimpurilor și ciclurile marice, printre altele. Acest impact, produs probabil la aproximativ 100 de milioane de ani după formarea Pământului, a pornit procesul de convecție din centrul planetei.

În cele din urmă, nucleul solid al planetei se va mări suficient de mult pentru ca procesul de convecție desfășurat în straturile sale

superioare să nu mai fie eficient, iar câmpul magnetic va ceda. Însă acest scenariu este atât de îndepărtat încât nu trebuie să ne facem griji, susțin oamenii de știință. „Este vorba de miliarde de ani”, ne asigură Tarduno.

În trecut, polii magnetici ai Pământului s-au inversat. Ultimul astfel de eveniment s-a produs în urmă cu 780.000 de ani, într-o perioadă în care genul Homo era reprezentat de hominidii din specia Homo erectus. De obicei, evenimentele de inversare a polilor magnetici sunt precedate de perioade în care câmpul magnetic slăbește, ceea ce ridică întrebarea dacă nu cumva ne apropiem de încă un astfel de eveniment. Însă există variații ale intensității câmpului magnetic, care slăbește și apoi devine din nou puternic, fără să fie urmate de evenimente de inversare a polilor - fenomenul de excursie geomagnetică. ●

Hitchcockline - polițiste, mai altfel

EXCOMUNICATORUL (12)

Incredibil, dar milițianul îl scoase pe ușa biroului, închizându-l cu respect, apoi pur și simplu îi întoarse spatele. „Tovarășe adjutant, și eu ce fac?” Milițianul îi arătă cu degetul intrarea (ieșirea!) din instituție: „La cară-te, bre, d-acia!” Dumitru Hulubei se așeză mai întâi pe o bancă ruginită din curte și își aprinse un „Carpați”. Acum putea să nu-și mai stăpânească tremurul degetelor. Deși i se părea că este privit. „Nu voi scăpa niciodată de

senzația că sunt privit, chiar și dacă fug până în Patagonia mă-sii mamii ei”, vorbi el singur. Se certa poate cu Dumnezeu, însă Dumnezeu nu era acolo. Are grijă Securitatea și de Dumnezeu! Apoi o luă, domol, spre casă. Când ajunse în fața intrării, se opri sub marchiza, cândva toată din sticlă verde, chiar și iarna, acum peticită cu tablă zincată. Stătu să se gândească foarte bine. Se trase apoi câțiva pași pe trotuarul din fața casei cu etaj și privi atent la perdeaua deasă, până i se părură că aceasta se mișcă. Dar putea fi numai vântul, intrând prin borta făcută în zid de Miliție. Gela se feri și mai mult de privirile lui, atunci când ridică receptorul. Formă un număr. „A venit”, spuse ea. Scăpase! Dumitru își aprinse încă o țigară. Își aminti. Spre deosebire de locotenentul Oprică, alias „tovarășu” Nicu”, Hulubei citise cartea aceea în întregime. Securistul o aruncase neglijent pe masă, deschisă, iar arestatul își aminti: cam pe acolo era povestea pușcăriașului acela spaniol care se trezise cu ușa celei uitată deschisă. Avusese noroc și pe holul întunecos și rece, pe care nu întâlni picior de gardian. Grădina avea ceva verdeață și flori, iar el trase cu nesaț în nări parfumul florilor. Un pas, târând piciorul, și, slavă Domnului, poarta de la curtea închisorii nu era nici ea încuiată... Afară, însă, soldații în armură îl înșfăcaseră scurt și îl târâră, sub lumina făcliilor, înapoi în celulă. Inchizitorul îl aștepta și îi reproșă cu blândețe că îl așteptase cam mult în noaptea aia ca să părăsească celula și avea destule alte treburi mai importante. Nu îi putuseră dovedi vina nici torturat cu cizma spaniolă, însă acum, încercând să evadeze, se făcea vinovat de sfidarea Justiției imperiale! Da, Hulubei își aminti speranța năruită a personajului... Iar acum, locotenentul citise și furase metoda: fostului strungar nu-i putea trece așa ceva rin cap. Dumitru zâmbi. În urmă, locotenentul Oprică scoase nasul pe hol și strigă la O.S.: „Mă, spune-le că a ajuns acela acasă. Lavaș, să nu apuce dușmanul dracului decât să-i scoată chiloții dușmancei ăleia! Săltați-!!” (Va urma)

● Victor Cilincă

JOCURI

sudoku

➤ Înscrîteți în căsuțele libere din cele nouă casete numere de la 1 la 9, fără a se repeta, astfel încât suma totală pentru fiecare casetă în parte să fie 45 și, de asemenea, suma pentru fiecare linie și coloană să fie tot 45.

					5		7
	4				9		
		7		3		4	1
1	8	9	5		6		
					1		
6		4			3		8
5					4	6	
2					9		3
					8		

exerciții de încrucișare

➤ Vă invităm să potriviți în grila de față toate cuvintele de mai jos, astfel încât să rezulte o încrucișare corectă:

- DC, DL, ID, MU, NI, NT, RU, ST, SL;
- AȘA, FEG, ICS, LUP, REM, ȘAH, ȘTI, ICE;
- ARMĂ, CULT, ETUI, OȚEL, PRIM, STAT, UITA;
- ALERT, PLĂTI, RASAT, RUNDĂ;
- ETERIC, GOLANI, RITURI, ROSTIT;
- ICONIȚĂ;
- REMITERE;
- VĂR PRIMAR;
- AȚE DE CUSUT, ETICHETĂRI, VERIFICARE.

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

rebus

Sens direct

- **ORIZONTAL:** 1) Au cătare... - ...în lumea bună. 2) Făcut nevăzut într-o lume tumultuoasă - Se strânge și atrage ochiul. 3) Cele din față... avute în vedere. 4) Iar s-a încurcat... printr-un triaj anume! - Galben-brun pe bază de argilă. 5) Din față și din spate! - Pus în legătură cu puterea - Taiată dintr-o bucată! 6) A se strâmba de răs, nu alta! - Plata pentru un pahar de vin alături. 7) Vorba din bătrâni... într-un anume mod cu aere de mare. 9) Un strop de lumină... văzut cu ochi buni - Trasul boilor la țară (pl.). 10) Cade secerat într-o mare de recoltă - Se bazează pe ceva ușor ... de dus.
- **VERTICAL:** 1) Pregătită să facă față unui atac insistent - Lipici... la tălpi! 2) Atacă la nivelul organelor de tras pe timp de iarnă - Se pronunță în numele unei necunoscute. 3) Temă încurcată... cu sens „după” - Vai de pielea lor... și de o așa valoare. 4) Perioade de timp cu studiu din scoară - Juna... dată peste cap! - Concentrat de calciu în Carpați! 5) Probă de răs cu metode stilistice. 6) Morala făcută în lumea bărbaților (pl.) - Înscriși la medicină! 7) Coleg de baie cu munca la subsol - Ceai de măceș! 8) Oferă sprijin celor ce bat fierul cât e cald - Cutia cu creioane colorate. 9) Sunt în stare... de cățărăt! - Deplasări întinse la nivelul solului. 10) Ține mâna întinsă în caz de nevoie - Nedorit într-o întreprindere de fel... falimentară.

aritmogrif

➤ Înlucind numerele cu litere corespunzătoare, se va afla pe spațiul marcat prin raster, citind din colțul stînga-sus, profesia persoanelor care desenează în mod caricatural, iar pe orizontală noțiuni din literatură.

1	4	5	4	5	8	3
9	2	10	11	12	13	5
9	2	3	8	14	4	13
1	8	9	4	13	3	13
2	15	5	4	1	2	3
14	13	7	13	15	2	5
6	10	8	3	4	7	5
8	9	6	7	1	6	12
14	13	1	8	3	6	10
7	6	16	4	13	1	5
14	13	7	1	3	4	13
2	5	4	1	4	7	10
4	15	5	3	4	17	2

scurte...

Gheorghe Gurau

Omul și cu damigeana lui

După ci-și luă din tindă damigeana
El, barbatu pus pi glumi cum îl știu,
A mai tras pi gât cu seti un rachiu
Și-a grăit a mulțămiri cătri Ana...
Draga mea, distul cu jalea și cu chiu
Cu vai și-amar... cî și greu s-închidi rana
După... își luă din tindă damigeana
El, barbatu pus pi glumi cum îl știu...

Di azi fi-vei mult mai mult dicît stacana
Tu, iubito... nu sunt vorbi în pustiu
Hei, de-amu mă las di tăti cît îs viu
Și voi fi barbatu concurând icoana...

După... își luă în brați damigeana!...

pagini
realizate de
Gheorghe
Gurău

fuga vocalelor

➤ Completați vocalele lipsă pentru o dezlegare corectă!

			P		F		S	T				S	
	M	B		L		J			P		R	T	
	B		T		L			N		S	T	R	
M		R		C		L			B			Z	R
		C			S	T		P		N		P	
S	T			R			L		R		C		S
		G				S		L				R	T
C	L		M		T		N		C		T	T	
				R				T		R			R

JOCURI

poet român

Făcut boț	↓	Plapumă de iarnă	↓	Muncitul pe câmpul albastru	↓	Corp de balet!	↓	Ciolan	↓	Întrebare	↔		↓	Destinată călătorilor
...		Fericită la țară						Dă bine în scris		La dreapta carului				Sesiuni!
↪		↓						↓		↓		Uscată la duș!	↪	↓
												Unio!		
Moftul român	↪					Eroare fără dubii!	↪			Mare în deșert (pl.)	↪		↓	
Numărul unu (pl.)						Arătat cu degetul				Greșeală părintească				
↪						↓				↓		Oină!	↪	
							Râu	↪				A depozita		Un zece ca la carte
							Mijlocăș							
Stop în centrul!	↪		Răceală nazală	↪			↓							
A surprinde			Ofensivă							Nedrept	↓		Scade!	↪
			↓							↓			În ladă!	↓
↪				Duritate de bine	↪								↓	
				Interioare la palat!										
Schimbată la patron	↪			↓										
						Culte!	↪		Ține de un plus	↪				
Esențiale						Sunt în temă!			Situația de față!					
↪						↓			↓					
						De la răsărit	↪		↓				Îșirea din matcă!	↪
Complete la masă	↪									Pepene galben!	↪			

MEDICINA

MAGNEZIUL PROTEJEAZĂ INIMA

MINERAL. Magneziul are un rol important în protejarea sistemului cardiovascular, deficiența acestui mineral din

organism fiind asociată cu multe boli de inimă și de circulație. De asemenea, magneziul contribuie și la buna funcționare a întregului sistem muscular. Fumatul, alcoolul în exces, lipsa odihnei și stresul prelungit favorizează carența de magneziu. Nucile, semințele, carnea de pui și cea de vită, precum și cartofii, spanacul și bananele sunt surse alimentare bogate în magneziu. Suplimentele pe bază de calciu și magneziu trebuie luate doar la recomandarea unui medic. ●R.B.

CEAI CONTRA PIETRELOR LA FIERE

INFUZIE. Florile de crețușcă te ajută să scapi de febră, dar și de durerile pe care ți le provoacă calculii biliari. Prepară

o infuzie din aceste flori. Se obține dintr-o linguriță și jumătate de flori adăugate peste 200 de mililitri de apă clocotită. Lasă vasul acoperit timp de zece minute, strecoară și bea două cani pe zi, dimineața și seara. Preparatele pe bază de crețușcă trebuie utilizate cu precauție și sub control medical de femeile însărcinate și de mamele care alăptează. ●R.B.

PĂTLAGINA ATENUEAZĂ IRITAȚIILE GASTRICE

STOMAC. Frunzele și semințele acestei plante reduc inflamațiile mucoasei intestinale, acționând ca un burete în absorbția substanțelor potențial dăunătoare pentru sistemul gastric. De asemenea, atenuează iritațiile mucoasei stomacului. Prepară un ceai dintr-o linguriță de plantă uscată și 200 de mililitri de apă clocotită. Acoperă cana și așteaptă zece minute, apoi strecoară. Bea ceaiul la nevoie, dar nu mai mult de trei cani pe zi. ●R.B.

PREPARAT CU MULTIPLE BENEFICII ● **NATURIST**

● Această rădăcină reduce absorbția intestinală de colesterol și de lipide foto topremediinaturiste.ro

Rădăcina de brusture protejează ficatul

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

Fibrele conținute în rădăcina de brusture pot încorpora compuși toxici intrați în organism pe cale orală, ușurând astfel eliminarea toxinelor de către organism. Prin acest mecanism, brusturele poate acționa direct asupra celulelor ficatului, ajutând funcția de detoxifiere a acestui organ intern.

Alte substanțe prezente în rădăcina acestei plante au proprietatea de a proteja ficatul confruntat cu mulți agenți hepatotoxici, potrivit „Ghidului plantelor medicinale și aromatice”, volum coordonat de farmacologul dr. Ovidiu Bojor. Mai mult decât atât,

rădăcina de brusture reduce absorbția intestinală de colesterol și de lipide. De asemenea, diminuează formarea acidului litocolic care este hepatotoxic, mutagen și potențial cancerigen.

Datorită acțiunilor diuretice și depurative, brusturele acționează în diferite dermalopatii: acnee, dermatite seboreice, furunculoză. La fel ca și alte fibre dietetice vegetale, rădăcina de brusture are acțiune antiinflamatorie și antioxidantă. Planta conține acizi care protejează collagenul cutanat de efectele nedorite ale expunerii directe la soare și la razele UV și inhibă o enzimă responsabilă de deteriorarea țesuturilor cutanate și subcutanate, specifică dermatopatiilor. Potrivit aceleiași surse, deși, în mod

empiric, rădăcina de brusture se recomandă ca antilitiazic, până în prezent nu s-au făcut cercetări științifice în această direcție.

Cum se folosește rădăcina de brusture

Pentru uz intern se utilizează rădăcinile despicate și uscate în afecțiuni hepatice, pentru stimularea secreției de bilă, și pentru acțiunea diuretică și ușor hipoglicemiantă. Se utilizează și în tratamentul eczemelor și al infecțiilor cutanate. Pentru uzul extern, în diferite loțiuni pentru stimularea regenerării și creșterii părului, precum și în arsuri. Decoctul se prepară folosind două lingurițe de rădăcină mărunțită, la o cană de apă. Se bea două cani pe zi. Maceratul la rece - șase, opt

ore - se prepară din patru linguri de rădăcini la un litru de apă. Întreaga cantitate se bea treptat, în cursul unei zile.

Pentru diabetici se recomandă asocierea în părți egale cu teci de fasole și frunze de dud din care se prepară un decoct scurt - cinci minute - compus dintr-o lingură de amestec de plante la o cană cu apă. Se bea două-trei cani pe zi. Pentru uz extern, sub formă de frecții în durerile reumatice și articulare și ca stimulent al creșterii părului în combinație cu alte plante. În dermatopatii, se utilizează sub formă de decoct concentrat - două linguri la o cană cu apă pentru aplicații locale, combinat cu tratamentul intern. Nu are contraindicații. ●

atenție!

Excesul de vitamina B12, dăunător pentru organism

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

Vitamina B12, numită și cianocobalamină sau “vitamina roșie”, are cea mai mare și complexă structură chimică dintre toate vitaminele, având un rol deosebit de important pentru organismul uman, potrivit csid.ro. Doza zilnică recomandată de vitamina B12 este de 2,4 micro-

grame (mcg) în cazul adolescenților între 14-18 ani și al adulților peste 19 ani, de 0,5 mcg pentru sugari în primul an de viață, de 0,9 mcg pentru copii între 1-3 ani, de 1,2 mcg pentru copii între 4-8 ani și de 1,8 mcg pentru copii între 9-13 ani. Excesul poate crește riscul de dezvoltare a anumitor celule canceroase în stadiu latent, iar pentru persoanele diagnosticate cu cancer,

hipervitaminoza poate duce la extinderea celulelor tumorale și la un risc crescut de crize de astm bronșic. Deficitul de vitamina B12 se manifestă prin: stări de oboseală accentuată, dereglări ale ciclului menstrual, anemie, pierderi de memorie, depresie, anxietate și iritabilitate, palpitații, dezorientare, grețuri, balonări, arsuri la nivelul cavității orale. ●

TURISM

ROUEN, CAPITALA PROVINCIEI NORMANDIA SUPERIOARĂ ● FRANȚA

Orașul în care a fost arsă pe rug Ioana D'Arc

VALENTIN CHIȚU
valentin.chitu@viata-libera.ro

Orașul Rouen este locul în care a fost arsă pe rug Ioana D'Arc, locul în care s-a născut scriitorul Gustave Flaubert și care i-a inspirat lui Monet 30 de picturi.

Se află în nord-vestul Franței, pe râul Sena, și este capitala provinciei Normandia de Sus (Superioară). Orașul Rouen a fost întemeiat cu o sută de ani înaintea erei noastre, de câteva triburi de gali, care i-au dat numele Ratumacos. A fost cucerit de romani și sub stăpânirea lor a cunoscut o perioadă de maximă înflorire. Din secolul al IX-lea după Hristos, a fost cucerit de către vikingi, iar o sută de ani mai târziu a devenit capitala ducatului Normandiei.

În prezent, reprezintă o destinație turistică ideală, pentru că majoritatea obiectivelor de vizitat se află concentrate cam în același loc. Turiștii se pot deplasa pe jos între principalele atracții culturale, ceea ce elimină problemele legate de transport și de parcare.

Simbolul absolut al orașului Rouen aparține domeniului religios - Catedrala Notre Dame de Rouen. Este o construcție de secol IV, asupra căreia s-au făcut unele restaurări în secolul al VII-lea. Vikingii au trecut-o prin foc și sabie, iar în anul 1110 a fost trăsniță de un fulger. În acel secol au început ample lucrări de renovare și lărgire a bisericii catolice. Stilul este gotic, cu spirale și coloane înalte. De-a lungul secolelor, catedrala a fost de mai multe ori avariata și restaurată, astfel că s-a ajuns la un amestec de stiluri arhitecturale. Fațada albă, perlată parcă, este cea mai faimoasă, pentru că apare în 30 dintre picturile lui Claude Monet, surprinsă în diferite momente ale zilei. Înăuntru este îngropată inima lui Richard Inimă de Leu. Turnul are o înălțime de 74 de metri și a fost construit în secolul al XV-lea și se cheamă Turnul de Unt, pentru că s-a plătit din banii localnicilor, ca semn de mulțumire că li s-a permis să consume unt pe timpul Postului.

Biserica St. Maclou este o construcție de secol XV, în stil gotic, care atrage numeroși

turiști, datorită decorațiunilor ei în stil renescentist. Este înconjurată de numeroase case înclinate la diferite unghiuri, ceea ce creează o atmosferă cu totul neobișnuită.

În memoria Ioanei D'Arc, chiar pe locul rugului ei ars, a fost ridicată o biserică

modernă ce-i poartă numele. A fost construită în 1979 și dispune de o formă neobișnuită de corabie pescărească.

Pe strada Gros Horloge se află un monument medieval care a și dat numele împrejurimilor - un orologiu astronomic

în stil gotic. Monumentul este deschis publicului, astfel că turiștii îl pot vizita urcând numeroasele lui trepte până în vârf, de unde se vede întreg orașul Rouen și splendorile sale arhitecturale.

Castelul Rouen se înscrie în seria clădirilor istorice medievale. A fost înălțat la porunca lui Philip al II-lea al Franței, în 1200. Timp de 400 de ani, a jucat rolul de principal palat militar, politic și administrativ al Normandiei. În turnul acestui castel a fost judecată Ioana D'Arc și amenințată cu cele mai odioase instrumente de tortură.

Locul de naștere al scriitorului Gustave Flaubert - autorul celebrei cărți "Doamna Bovary" - a fost transformat în muzeu memorial. Pentru că fratele și tatăl scriitorului fuseseră de meserie medici, acest muzeu dispune și de câteva expoziții de natură medicală.

În Rouen, se găsesc numeroase muzee, care mai de care mai interesante. Principalul muzeu al orașului este cel de Arte Fine și Ceramică, înăuntrul căruia sunt prezentate expoziții spectaculoase de porțelan și faianță de secol XVI și XVIII. Alte muzee: Muzeul de Arte Frumoase (cu picturi semnate de Monet și Gericault), Muzeul Maritim (expoziții de istorie navală), Muzeul Antichităților (cu colecții datând din Epoca de Bronz), Muzeul Ceramicii.

Un loc cam sumbru, dar și interesant, este Aître St. Maclou, la origine un loc de îngropăciune de pe vremea romanilor. În secolul al XIV-lea, pe acest loc se aflau câteva case de lemn, însă în momentul izbucnirii epidemiei de ciumă, oamenii au murit și au fost arși în curtea interioară. Tot mai multe cadavre au fost aruncate în această curte. Totuși, în secolul al XVIII-lea, chiar în fostele locuințe s-a instalat o școală de băieți. În prezent, locul continuă să fie plin de studenți, dar clădirile dispun de urmele morții: schelete umane, oase, crani, animale împăiate.

Ca spațiu verde, locul ideal este "Grădina de Plante" din Rouen, amenajată la 1840 sub forma unei grădini botanice private. Îi aparținea unui proprietar de bancă din Scoția. ● **sursa destepti.ro**

CINEMA

VEȘTI BUNE PENTRU FANI ● **CONSENS**

„Omul-Păianjen“ rămâne în Universul Marvel

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

O serie de divergențe recent apărute între Sony Pictures și Marvel au creat neliniște printre fanii seriei „Omul-Păianjen”. Totuși, după o scurtă întrerupere, cele două companii par să fi ajuns la un numitor comun în afacerea „Omul-Păianjen”, scrie publicația „Variety”, potrivit cinemagia.ro.

Sony Pictures și Marvel au dat vineri publicității un anunț comun prin care Marvel Studios și președintele acesteia, Kevin Feige, anunțau că vor produce cel de-al treilea film din seria „Spider-Man: Homecoming”. Acesta îl va avea din nou pe Tom Holland în rolul eroului principal. Cele două companii au fost aproape de a semna și un nou acord.

Noul contract a fost parafat târziu, scrie „Variety”. Negocierile au implicat figuri de pe cele mai înalte poziții de la ambele studiouri, inclusiv Tom Rothman de la Sony Pictures, Kevin Feige (fost președinte al Marvel Studios - n.r.) și copreședinții de la Walt Disney Studios, Alan Horn și Alan Bergman. În schimbul prestației lui Feige, Marvel și Disney vor primi aproximativ 25 la sută din încasări, conform unor surse din interior.

Disney își va păstra drepturile comerciale și va asigura aproximativ un sfert din finanțare. Ca parte a aranjamentului, Omul-Păianjen va mai apărea, de asemenea, într-un viitor film semnat de studiourile Marvel. În cursul verii, au apărut știri că Disney, compania-părinte a lui Marvel, și Sony au ajuns într-un impas cu privire la un nou acord de finanțare. Disney și-a dorit ca filmul să fie finanțat în proporție

de 50/50 la sută. Sony, în schimb, a propus să păstreze actualii termeni ai acordului, care stipulează că Marvel va primi aproximativ cinci la sută din valoarea brută a primelor încasări.

Un supererou pentru toate vârstele

Filmul este programat pentru premieră pe 16 iulie 2021. Amy Pascal va semna producția prin Pascal Pictures, așa cum a mai făcut-o la primele două filme cu Tom Holland. „Sunt încântat că drumul lui Spidey în MCU va continua, iar eu și toți de la studiourile Marvel suntem foarte bucuroși să continuăm”, relatează Feige într-o declarație. „Omul-Păianjen este un brand foarte puternic și un erou a cărui poveste se adresează tuturor vârstelor și tuturor categoriilor de public de pe glob. De asemenea, el este singurul

erou cu superputerea de a apărea în universul cinematografic al mai multor studiouri, așa că pe măsură ce Sony continuă să își dezvolte universul propriului Om-Păianjen, nu știm niciodată ce surprize ne rezervă viitorul”, a adăugat Feige.

Marvel a acordat lui Sony o licență pentru drepturile aferente Omului-Păianjen pentru aproape două decenii, un acord pus la punct înainte de achiziția în 2009, de către Disney, a companiei de patru miliarde de dolari (Marvel). Sony a avut parte de succes atât comercial cât și la critică cu prima serie Spider-Man, în regia lui Sam Raimi și cu Tobey Maguire în rolul principal. Cel de-al doilea efort, cu Andrew Garfield în rolul titular și în regia lui Marc Webb, a avut un succes moderat, ceea ce a implicat o refacere a proiectului. ●

epocă

„Downton Abbey”, umor englezesc în haine de dramă

REMUS BASALIC
remus@viata-libera.ro

Suntem în Anglia începutului de secol XX. La conacul Downton, liniștea familiei Crawley este perturbată de un telefon care anunță vizita regelui și a reginei, cel mai important moment din istoria micii reședințe aristocratice. Pentru proprietarii conacului și pentru servitori deopotrivă, apropierea zilei vizitei regale înseamnă multă agitație, nervi și scandaluri. Venirea alaiului regal face însă posibilă și înfrîngerea unor iubiri, momente create cu un farmec aparte de regizorul Michael Engler. Strict vizual,

filmul este impresionant, iar atmosfera de epocă este reprodusă cu atenție până în cele mai mici detalii. Scenariul la „Downton Abbey” este scris de Julian Fellowes, creatorul serialului cu același nume,

devenit, în ultimii ani, un fenomen mondial. Actorii din distribuție se regăsesc și în serial. Ca notă suplimentară, Tuppence Middleton este fermecătoare, ca apariție, în rolul lui Lucy Smith. ●

«Downton Abbey», filmul lui Michael Engler, are o energie aparte, reușind să câștige audiența prin simpla combinație a romantismului englez cu cel mai autentic umor

RICHARD LAWSON
critic de film «Vanity Fair»

FILM PREMIERĂ

săptămâna
4 - 10 octombrie 2019

05 sexologie
Ce trebuie să știi
despre pilula
de a doua zi

11 turism
Orașul în care
a fost arsă pe rug
Ioana D'Arc

Viata
libera

weekend
magazin

viata-libera.ro

supliment gratuit al cotidianului **Viata libera**

WEEKEND

DANA NĂLBARU, atacată pe internet

Dana Nălbaru a fost intens atacată în mediul online, atât atunci când a ales să o retragă pe fiica ei cea mare de la școală, pentru a primi educație acasă, dar și când a adoptat o fetiță de etnie romă. Iată cum a reacționat vedeta!

Dana Nălbaru s-a retras de mai mulți ani din viața publică, însă reprezintă încă o figură pe care oamenii o recunosc cu ușurință. Tocmai de aceea, lucrurile importante din familia pe care o formează cu Dragoș Bucur și copiii s-au aflat în mediul public, iar unii au simțit nevoia să-și exprime părerile cu privire la deciziile de viață luate de ei.

Mai întâi, vedeta a fost intens atacată în mediul online atunci când a ales să-și retragă fiica cea mare, pe Sofia, de la școală, pentru ca aceasta să-și continue studiile acasă, cu profesori privați și luând lecții pe internet.

Apoi, a venit momentul în care Dana Nălbaru și Dragoș Bucur au adoptat o fetiță ce provine dintr-o familie săracă, de etnie romă. Este vorba de Roxana India, în vârstă de șase ani, pe care au primit-o cu brațele deschise în familia lor și căreia îi oferă o viață mult mai bună decât ar fi avut-o în familia în care s-a născut.

„Mi-am dorit asta pentru că viața a fost extrem de bună cu mine. Eu am trecut prin tot felul de greutăți de-a lungul vieții, dar pe lângă asta, viața mi-a dat înapoi extraordinar de multe. Și atunci am simțit că vreau să dau cuiva, la modul real, ceva înapoi. Așa a apărut ideea adopției, pentru că atunci când adopți un copil, schimbi real viața lui. E clar că Roxana ar fi avut o cu totul altă viață dacă noi nu am fi adoptat-o. Am vorbit cu Dragoș, care a rezonat la această idee. Când am încheiat procesul de adopție, puteam aștepta să ni se genereze un copil, dar noi am ales să ne ducem la lista copiilor greu adoptabili și să găsim o fetiță pe care nu o vrea nimeni. Nu suntem singurii. Sunt o grămadă de oameni care fac lucruri mult mai frumoase decât noi”, a declarat Dana Nălbaru, pentru OKMagazine.ro.

Deciziile lor de viață au fost intens criticate de unii oameni în mediul online, care i-au pus instant la zid pentru că își trăiesc viațile exact așa cum vor. Dana spune însă că acest gen de comentarii nu o afectează. Sau mai bine zis că nu o mai afectează, că a învățat să le ignore, deoarece e singura modalitate prin care își poate păstra echilibrul emoțional.

„Dacă postez un anumit lucru pe rețelele de socializare, fac asta din bună-credință, pentru că poate cineva rezonază cu ceea ce eu am făcut, poate se simte inspirat și-l ajută în vreun fel. Dacă unii simt nevoia să fie hateri până în cel mai grav mod posibil, nu e treaba mea, pentru că eu nu cer părerea nimănui. Așa mi-am dat seama că nu trebuie să stau să citesc mesajele negative care îmi fac rău. Pur și simplu, le dau delete. Nu mă interesează”, a mai dezvăluit vedeta.

● sursa agentiadepresamondena.ro

Dacă postez un anumit lucru, fac asta din bună-credință, pentru că poate cineva se simte inspirat și-l ajută în vreun fel

DANA
NĂLBARU
vedetă tv

